ROK XXXVII. NUMER 6.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 czerwca 1933 r.

TREŚĆ:

1.

Częściowe wykonanie ustawy z dnia 11-go marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 1-go kwietnia 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 281.

Na podstawie art. 54 ust. 2 i art. 56 ustawy z dnia 11-go marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia państwowe gimnazja ośmioklasowe i progimnazja ulegają stopniowemu przekształceniu na czteroletnie gimnazja, przewidziane w art. 21 ustawy o ustroju szkolnictwa, w sposób następujący:

a) wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów: w roku szkolnym 1933/34 do klasy II, a w następnych latach szkolnych kolejno do klas wyższych według dawnego ustroju;

b) z początkiem roku szkolnego 1933/34 przekształca się dotychczasową klasę III według dawnego ustroju na klasę I gimnazjum 4-letniego, określonego w art. 21 ustawy o ustroju szkolnictwa; w następnych latach szkolnych tworzone będą kolejno klasy II, III i IV według nowego ustroju;

c) zorganizowanie liceów nastąpi oddzielnem rozporządzeniem. Uczniowie wstępujący w roku szkolnym 1933/34 do I klasy gimnazjum 4 letniego, utworzonego w myśl punktu b), będą po ukończeniu IV klasy tego gimnazjum mieli możność wstąpienia do klasy I liceum ogólnokształcącego.

§ 2. W istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia państwowych seminarjach nauczycielskich i publicznych szkołach wydziałowych wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów: w roku szkolnym 1933/34 do kursów (klas) II, a w następnych latach szkolnych kolejno do kursów (klas) wyższych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia [1]).

Minister W. R. i O. P. (—) *J. Jędrzejewicz.* wr.

2.

Wykonanie ustawy z dnia 11-go marca 1932 roku o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 57 z dnia 19-go kwietnia 1933 r. (II. S. 7971/32.

I. Ogłoszenie w Nr. 145 Monitora Polskiego i w Nr. 4 Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1932 roku wzoru statutu prywatnych szkół miało na celu uświadomienie władzom szkolnym i założycielom szkół, jakie sprawy ujęte być mają w statucie i ułatwienie stronom opracowania na podstawie ogłoszonego wzoru statutu szczegółowego dla danego typu szkoły.

Umieszczenie więc w § 4 wzoru statutu dla szkół powszechnych zdania „Pierwszy szczebel programowy osiąga się po 4 latach nauki, drugi po 2 dalszych latach, wreszcie trzeci po.... latach" [2]) nie wyłącza bynajmniej możliwości zakładania prywatnych szkół powszechnych niższego stopnia organizacyjnego.

---

[1]) 6-go maja 1933 roku.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 399, wzgl. 401.

Również brzmienie ustępu 2 § 4 wzoru statutu dla szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych nie wyklucza bynajmniej możności zorganizowania szkoły średniej ogólnokształcącej narazie według dotychczasowego ustroju z równoczesną zapowiedzią przekształcenia jej w przyszłości według zasad, ustalonych w ustawie o ustroju szkolnictwa. W związku z takiem postanowieniem statutu władze szkolne mogą przed wydaniem orzeczenia, stwierdzającego wypełnienie warunków, wymaganych do założenia szkoły, żądać według swego uznania włączenia do statutu planu przejścia z jednego ustroju na drugi; mogą one żądać innych uzupełnień statutu, np. ustalenia w statucie dwu nazw szkół: jednej na okres przejściowy, a drugiej na okres po jej przekształceniu.

II. Żądanie od osób, ubiegających się o wydanie orzeczenia, stwierdzającego wypełnienie warunków, wymaganych do założenia szkoły, przedstawienia oprócz zaświadczenia władzy administracji ogólnej o nienagannem zachowaniu się pod względem moralności i w stosunku do Państwa, jeszcze innych danych osobowych, jak np. życiorysu, dowodów wykształcenia, dowodów dotychczasowej pracy i t. p. nie znajduje uzasadnienia w ustawie i winno być zaniechane.

III. Do orzeczenia, stwierdzającego wypełnienie warunków, wymaganych do założenia szkoły (wzór orzeczenia Nr. 1 i 2 ustalony w okólniku Nr. 109 z dnia 25-go czerwca 1932 roku Nr. I. Org. 300/7/32, Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4. poz. 46[1]) winny władze szkolne załączać egzemplarz statutu szkoły, zaopatrzonego pieczęcią urzędu wraz z adnotacją: „Statut powyższy stanowi nierozdzielną część orzeczenia z dnia..... Nr. ......".

Odpis statutu należy zachować w aktach urzędowych. Stąd też można żądać przedkładania przez strony projektu statutu w 2 egzemplarzach.

Za Dyrekt. Depart. *Dr. M. Mendys.* wr. Nacz. Wydz.

3.

Badanie przydatności lokalu szkoły prywatnej.

Okólnik (Nr. 39) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 19-go kwietnia 1933 r. Nr. SB. 28/11/3.

W związku z zapytaniem jednego z p. p. wojewodów co do trybu postępowania i zakresu kompetencji p. p. wojewodów przy orzekaniu o przydatności lokali szkół prywatnych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem W. R. i O. P. udziela następujących wyjaśnień:

Szkoły prywatne mogą być urządzane w budynkach na ten cel specjalnie wybudowanych lub przebudowanych, lub też w budynkach istniejących, które nie były przeznaczone na cele szkolne.

1. Gdy chodzi o budowę, przebudowę lub wogóle zmianę budynku, przeznaczonego na szkołę prywatną, władza, udzielająca pozwolenia na

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 roku, str. 405.

budowę, przebudowę lub zmianę odnośnego budynku, powinna ze względu na postanowienia § 10 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 7-go czerwca 1932 roku o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473), przed wydaniem pozwolenia zasięgnąć opinji władz szkolnych, stosując analogicznie przepis art. 347 prawa budowlanego (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202 z roku 1928), który ma zastosowanie przy udzielaniu pozwoleń na wzniesienie, przebudowę albo zmianę budynków przeznaczonych na pomieszczenie szkół powszechnych.

Omawiane pozwolenie, o ile udzieliła go wojewódzka władza administracji ogólnej (art. 384 prawa budowlanego), należy traktować równocześnie jako orzeczenie, przewidziane w § 10 wymienionego rozporządzenia z dnia 7-go czerwca 1932 r.; gdy zaś pozwolenie na budowę szkoły zostało udzielone nie przez wojewódzką władzę administracji ogólnej (art. 386 prawa budowlanego), to pozwolenie takie nie zwalnia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej od wydania orzeczenia o przydatności budynku na szkołę prywatną. Orzeczenie to będzie wydane na podstawie projektu (planu), zatwierdzonego przez właściwą władzę budowlaną.

2. W przypadkach, gdy szkoła prywatna ma być urządzona w istniejącym budynku, który uprzednio nie był przeznaczony na cele szkolne i w którym nie mają być wykonane roboty, wymagające uzyskania wyżej omawianego pozwolenia, należy zbadać budynek, a w szczególności lokal przeznaczony na szkołę, przed wydaniem orzeczenia w myśl § 10, powołanego rozporządzenia Min. W. R. i O. P.

Zgodnie z przytoczonym § 10 o „przydatności lokalu, przeznaczonego na szkołę", orzeka wojewódzka władza administracji ogólnej, a „pod względem potrzeb szkolnych" — władze szkolne.

3. Z brzmienia i intencji przytoczonego przepisu wynika, że władze administracji ogólnej, orzekając o „przydatności lokalu, przeznaczonego na szkołę", powinny oceniać tę przydatność z punktu widzenia wymogów, stosowych ze względów bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego, władze zaś szkolne — z punktu widzenia potrzeb, podyktowanych względami pedagogiczno - wychowawczemi.

4. Wskazanem przytem jest, by, o ile to jest możliwe, w każdym poszczególnym wypadku badanie na gruncie przydatności lokalu na szkołę prywatną przez władzę administracji ogólnej i przez władzę szkolną odbywało się równocześnie i łącznie.

Zgodnie z powyższem zechcą PP. Wojewodowie wydać stosowne zarządzenie.

Minister: (—) *Bronisław Pieracki.*

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 58 z dnia 26-go kwietnia 1933 r. (I. Org. 3021/16/33).

Podaję do wiadomości i wykorzystania powyższy okólnik Nr. 39 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie badania przydatności lokalu szkoły prywatnej.

Podsekretarz Stanu: *Kazimierz Pieracki* wr.

4.

Zakładanie prywatnych kursów dla dorosłych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 32 z dnia 13-go marca 1933 r. (I. Pol. 857/33). Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 55.

Do czasu wydania do ustawy z dnia 11-go marca 1932 roku o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343 [1]) rozporządzenia, które analogicznie do rozporządzenia z dnia 7-go czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473 [2]) ureguluje całokształt zagadnień związanych ze szkołami i inemi zakładami naukowemi przeznaczonemi dla dorosłych, wyjaśniam po porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, co następuje:

1. O ile towarzystwa oświatowe mają w swoich statutach przewidziane zakładanie kursów dla dorosłych i organizować je będą wyłącznie dla swoich członków, nie wydając przytem jakichkolwiek świadectw, nie są obowiązane do stosowania się do przepisów ustawy o szkołach prywatnych z dnia 11-go marca 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 343). Wystarczy bowiem zawiadomienie przez te towarzystwa władz administracji ogólnej o otwarciu takich kursów.

2. O ile cytowane w pkcie 1 towarzystwa organizować będą systematyczne kursy dla dorosłych wogóle, wówczas kuratorja okręgów szkolnych stosować będą do nich zgodnie z okólnikiem z dnia 19-go października 1932 roku Nr. I. Pol-3616/32 [3]) dotychczasową praktykę postępowania, przestrzegając jednak, by była ona zgodna z przepisami cytowanej ustawy o szkołach prywatnych a zwłaszcza z postanowieniami art. 6. Nadzór pedagogiczny nad takiemi kursami sprawować będzie kuratorjum, przekazując go wedle uznania właściwemu inspektorowi szkolnemu. Organizatorzy kursów będą podawali kuratorjum do zatwierdzenia program kursów oraz do wiadomości czas i miejsce zajęć na kursach.

3 O ile cytowane w pkcie 1 towarzystwa organizować będą niesystematyczne kursy dla dorosłych wogóle, wówczas wystarczy zawiadomienie władz administracji ogólnej o otwarciu takich kursów. W razie wątpliwości, czy dany kurs należy zaliczyć do systematycznych, rozstrzyga właściwe kuratorjum okręgu szkolnego.

Minister W. R. i O. P. (—) *J. Jędrzejewicz.* wr.

5.

Czynsze za mieszkania funkcjonarjuszów państwowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 56 z dnia 24-go kwietnia 1933 r. (BP. 5192/33)

Nr. BP. 15299/33. Kontrola przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli wykazała, że zachodzą wypadki użytkowania przez funkcjonarjuszów państwowych lokali w budynkach państwowych bezpłatnie.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 roku, str. 280.
[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 roku, str. 395.
[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 roku, str. 633.

Wobec powyższego i zgodnie z pismem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11-go kwietnia 1933 r. Nr. BZ. 17/19/27 Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1-go października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) wolne od opłaty są jedynie mieszkania reprezentacyjne, zaś za inne mieszkania przydzielone funkcjonarjuszom państwowym tak w budynkach państwowych jak i przez Skarb Państwa wynajętych winny być pobierane czynsze za mieszkania służbowe w wysokości dodatku mieszkaniowego, a za niesłużbowe w wysokości obliczonej zgodnie z § 3 i 4 wyżej wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów [1]).

Poza tem wolne od opłaty są mieszkania przydzielone funkcjonarjuszom, pełniącym obowiązki dozorców domów państwowych tam, gdzie obowiązek ten przewidują lokalnie obowiązujące umowy zbiorowe, oparte na postanowieniach Nadzwyczajnych Komisyj Rozjemczych, powoływanych na podstawie ustawy z dnia 16-go maja 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 39. poz. 324).

Szef Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

6.

Zaliczkowa wypłata dodatku na mieszkanie.

Rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 28-go kwietnia 1933 r. Nr. BP. 3921/33.

Nr. BP. 16932/33. Rada Ministrów na posiedzeniu dnia 4-go lutego 1933 roku powzięła uchwałę następującej treści:

„Upoważnia się Ministerstwo Skarbu do zarządzenia w roku budżetowym 1932/33 i 1933/34 dalszej zaliczkowej wypłaty dodatku na mieszkanie oraz zasiłków miesięcznych na zasadach, uchwalonych przez Radę Ministrów w dniu 20-go grudnia 1928 roku".

Powyższą uchwałę podaje się do wiadomości jako podstawę do wspomnianej zaliczkowej wypłaty w czasie do końca roku budżetowego 1933/34.

Zasady, uchwalone przez Radę Ministrów w dniu 20-go grudnia 1928 roku były podane do wiadomości okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 29-go grudnia 1928 roku Nr. O. R. 15233/28 [2]).

Szef Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

7.

Udział nauczycielstwa w kursach organizacyj społecznych w ciągu roku szkolnego.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 20-go maja 1933 r. Nr. O. 11393/33.

W ostatnich czasach coraz częściej zwracają się do Kuratorjum różne instytucje, organizacje i stowarzyszenia z prośbą o urlopowanie na przeciąg kilku dni a nawet kilku tygodni, sił nauczycielskich, w celu umożliwienia im wzięcia udziału w kursach, organizowanych przez te instytucje w ciągu roku szkolnego.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 504 pod linją.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 205.

Jakkolwiek doceniam wartość prac, podejmowanych przez wspomniane instytucje i organizacje, zwłaszcza w dziedzinie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, to jednak, mając na uwadze potrzebę zapewnienia przedewszystkiem normalnego biegu pracy w szkołach, w myśl polecenia P. Ministra W. R. i O. P. z dnia 25 kwietnia 1933 r. Nr. I. WF. 1400/33 zarządzam, by prośby instytucyj, organizacyj i stowarzyszeń o urlopowanie nauczycielstwa na kursy w czasie trwania nauki szkolnej nie były uwzględniane.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

8.

Egzaminy na nauczycieli szkół średnich.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 63 z dnia 29-go kwietnia 1933 r. (II. S. 4111/33).

Końcowy termin dopuszczania kandydatów do egzaminu naukowego lub pedagogicznego według rozporządzenia z dnia 29 stycznia 1923 r. [1]), oznaczony w okólniku Nr. 147 z dnia 4 października 1932 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 79) na dzień 1 marca 1933 r., ustala się na dzień 31 grudnia 1933 r. [2]). Podań wniesionych po tym terminie bezwarunkowo nie należy uwzględniać.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.* wr.

9.

Kwalifikacje zawodowe do nauczania religji mojżeszowej względnie języka hebrajskiego i historji żydów w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 29-go kwietnia 1933 r. (II. S.3294/33).

Nr. II. 12882/33. Ministerstwo wyjaśnia, że:

1) nauczyciele, posiadający kwalifikacje zawodowe do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich, ustalone w rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 16 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 124, poz. 715 [3]) mają prawo udzielania także nauki języka hebrajskiego i historji żydów jako części składowych nauki religji,

2) kwalifikacje zawodowe do nauczania języka hebrajskiego i historji żydów jako przedmiotów świeckich w prywatnych szkołach średnich, przewidziane w zarządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 20 maja 1930 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 106 [4]) nie uprawniają do udzielania nauki religji w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.* wr.

---

[1]) Dz. Urz. Min. W. R. O. P. Nr. 9, poz. 68; Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1923 r., str. 158.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 591 (poz. 8).

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 564.

[4]) W Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nie ogłoszono.

10.

Ubiór młodzieży szkolnej.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 27-go marca 1933 r. (Nr. I. Pr. 341/33) w sprawie jednolitego ubioru młodzieży państwowych szkół średnich ogólnokształcących, państwowych zakładów kształcenia nauczycieli, oraz państwowych szkół zawodowych.

Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 50.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się jednolity ubiór dla młodzieży państwowych szkół średnich ogólnokształcących, państwowych liceów pedagogicznych, państwowych seminarjów i liceów dla wychowawczyń przedszkoli oraz państwowych szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego i licealnego.

§ 2. Ubiór ucznia stanowi:

Czapka-maciejówka (fig. 1 [1]), koloru ciemno-granatowego, fason pełny, obramowana dookoła górnego szwu wypustką barwy szkoły, odznaka metalowa z blachy tłoczonej, w szkołach zawodowych z literą typu szkoły (wymiar 28 mm) (fig. 2), czarny skórzany daszek, czarny skórzany pasek ze sprzączką, po bokach gładkie guziki z białego metalu. W porze letniej zalecony kapelusz z płótna lnianego koloru naturalnego, fason harcerski (fig. 3), z odznaką metalową z blachy tłoczonej, w szkołach zawodowych z literą typu szkoły (wymiar 28 mm).

Marynarka (fig. 4), koloru ciemno-granatowego, dwurzędowa, zapięta na trzy guziki, zrobiona jednak tak, aby można ją było zapiąć i na czwarty guzik pod szyją (fig. 5); krój marynarki lekko wcięty, tył gładki (fig. 6), z przodu dwie dolne kieszenie wpuszczone z patką, trzecia (piersiówka) zakończona listewką; rękaw zakończony mankietem obramowanym wypustką barwy szkoły, na mankiecie dwa guziczki, na wysokości $^{3}/_{4}$ lewego rękawa umieszona tarcza barwy szkoły, obramowana srebrną nitką z wyhaftowanym na niej srebrną nitką numerem (fig. 7), w szkołach zawodowych z numerem oraz literą typu szkoły (fig. 8), guziki przy marynarce z białego metalu, gładkie.

Krawat koloru ciemno-granatowego.

W porze letniej zalecona bluzka z płótna lnianego (fig. 9), koloru naturalnego, luźna, wpuszczona w spodnie, z kołnierzem wykładanym, zapięta na trzy guziki z masy perłowej, jedna kieszonka (piersiówka) zapięta na guzik, rękawy koszulowe, zakończone mankietami, zapiętemi na dwa guziczki, na wysokości $^{3}/_{4}$ lewego rękawa obramowana nitką barwy szkoły tarcza o polu barwy płótna z numerem, w szkołach zawodowych z numerem oraz literą typu szkoły, wyszytemi nitką barwy szkoły.

Spodnie koloru ciemno-granatowego, krótkie (fig. 10), wszyte w pasek, zapięte pod kolanem, zaopatrzone w dwie kieszenie tylne (zapinane) oraz z przodu w kieszonkę na zegarek lub, zwłaszcza do stroju uroczystego, spodnie koloru ciemno-granatowego, długie, z wypustką boczną barwy szkoły, zaopatrzone w dwie kieszenie tylne (zapinane), oraz z przodu w kieszonkę na zegarek (fig. 4).

---

[1]) Wszystkie figury są podane w wymienionym wyżej Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Niniejszy przedruk zawiera tylko niektóre.

W porze letniej zalecone spodnie koloru granatowego, płócienne lub pół wełniane, krótkie do kolan, do paska skórzanego, zaopatrzone w dwie kieszenie tylne (zapinane), oraz z przodu w kieszonkę na zegarek (fig. 9).

Pończochy lub skarpety ciemne. Trzewiki lub pantofle sznurowane, ciemne (fig. 11 i 12). W porze letniej wolno uczniom nosić obuwie płócienne w dowolnej barwie.

Płaszcz (fig. 13) koloru ciemno-granatowego, dwurzędowy, zapinany na pięć guzików (fig. 14), krój lekko wcięty, tył z patką lekko przymarszczoną (fig. 15), dwie kieszenie z patką, rękaw zakończony mankietem, obramowanym wypustką barwy typu szkoły, na wysokości $^3/_4$ lewego rękawa umieszczona tarcza barwy szkoły, obramowana srebrną nitką z wyhaftowanym na niej srebrną nitką numerem, w szkołach zawodowych z numerem oraz literą typu szkoły, płaszcz szyty szerokim kantem, guziki przy płaszczu z białego metalu gładkie.

Uczniom wolno używać popielatych swetrów, w miesiącach zaś zimowych wolno im nosić kołnierze futrzane, ochraniacze na uszy, szale i t. p.

W czasie pracy w laboratorjach lub warsztatach mogą uczniowie nosić fartuch (fig. 16) koloru granatowego, satynowy, zakrywający całe ubranie, zapięty na cztery guziki, piąty otwarty, kołnierzyk mały, wykładany, z tyłu patka, zapięta na dwa guziki z ciemnej masy, trzy kieszenie nakładane, rękaw zakończony mankiecikiem, zapiętym na jeden guzik z ciemnej masy.

Uczniowie szkół zawodowych noszą w czasie pracy warsztatowej fartuch (fig. 16), w szczególnych zaś warunkach pracy warsztatowej, zwłaszcza gdzie wymaga tego wzgląd na bezpieczeństwo, noszą ubiór roboczy (fig. 17), wykonany z drelichu koloru granatowego, składający się z jednej całości, t. j. z koszulki zakończonej nogawkami. Koszulka ma na piersiach 2 kieszenie 13 cm szerokie, 17 cm głębokie, rękawy kroju koszulkowego, zakończone mankietem 6 cm szerokim, zapinanym na 2 guziki z ciemnej masy. Na prawej nogawce znajduje się kieszeń 17 cm szeroka z jednego brzegu 20 cm, z drugiego 25 cm głęboka. Z boku nogawek, poczynając od pasa wdół, znajdują się otwory 14 cm długie. Nogawki zakończone są paskami z tego samego materjału 1 cm szerokiemi i zaciąganemi na sprzączki metalowe. W stanie wszyty od wewnątrz pas z tego samego materjału $2^1/_2$ cm szeroki dla przeciągnięcia taśmy do ściągania. Zapięcie z przodu na 5 guzików. Nakrycie głowy stanowi w szczególnych warunkach pracy warsztatowej czapeczka z drelichu koloru granatowego (fig. 18).

§ 3. Ubiór uczennicy stanowi:

Beret (fig. 19) ciemno-granatowy z odznaką metalowa z blachy tłoczonej, w szkołach zawodowych z literą typu szkoły (wymiar 28 mm jak dla uczniów).

W porze letniej zalecony kapelusz z płótna lnianego (fig. 3), koloru naturalnego, fason harcerski z odznaką metalową z blachy tłoczonej, w szkołach zawodowych z odznaką typu szkoły (wymiar 28 mm jak dla uczniów).

Bluzka (fig. 20) koloru ciemno-granatowego, luźna z paskiem przyszytym, z wykładanym małym kołnierzem, zapięta na trzy guziki, z lewej strony mała nakładana kieszonka, rękaw w gładki, zakończony mankietem, obramowanym wypustką barwy szkoły, zapiętym na dwa guziki, na wysokości $^3/_4$ lewego rękawa umieszczona tarcza barwy szkoły, obramowana srebrną nitką z wyhaftowanym na niej srebrną nitką numerem, w szkołach zawodowych z numerem oraz literą typu szkoły; guziki przy bluzce z białego metalu gładkie.

W porze letniej bluzka z płótna lnianego (fig. 21), koloru naturalnego, fason gładki, pasek przyszyty, mały wykładany kołnierz, związany wstążeczką barwy szkoły, z lewej strony mała nakładana kieszonka, rękaw gładki, zakończony mankietem, zapiętym na dwa guziki z perłowej masy, na wysokości $^3/_4$ lewego rękawa obramowana nitką barwy szkoły tarcza o polu barwy płótna z numerem, w szkołach zawodowych z numerem oraz literą typu szkoły, wyszytemi nitką barwy szkoły.

Do stroju uroczystego zalecona jest bluzka biała tego samego kroju.

Spódnica koloru ciemno-granatowego, układana w fałdy, na przodzie kontrafałda szerokości 12 cm (fig. 20 i 21).

Ubiorem uczennic podczas pracy w szkole jest fartuch (fig. 22) z czarnej satyny, zakrywający całą suknię, zapięty na cztery guziki z paskiem dookoła, dwie kieszenie dolne i jedna górna nakładane, kołnierz mały wykładany i nałożony mały kołnierzyk biały, rękaw koszulowy, zakończony mankietem, zapiętym na dwa guziki z ciemnej masy. W szkołach zawodowych żeńskich w szczególnych warunkach pracy warsztatowej mogą uczennice nosić zamiast fartucha czarnego fartuch koloru jasnego lub białego (fig. 22) oraz jasne lub białe chusteczki na głowie.

Pończochy lub skarpetki ciemne. Trzewiki (fig. 11) sznurowane, ciemne, na niskich obcasach, lub półbuciki (fig. 12), względnie pantofelki z paskiem, ciemne na niskich obcasach (fig. 23). W porze letniej wolno uczennicom nosić obuwie płócienne w dowolnej barwie.

Płaszcz (fig. 24) koloru ciemno - granatowego, jednorzędowy, fason gładki, kołnierz wykładany, pasek dookoła, dwie kieszenie nakładane, rękaw gładki zakończony nałożonym mankietem, obramowanym wypustką barwy szkoły, na wysokości $^3/_4$ lewego rękawa umieszczona tarcza barwy szkoły, obramowana srebrną nitką z haftowanym na niej srebrną nitką numerem, w szkołach zawodowych numerem oraz literą typu szkoły.

Uczennicom wolno używać popielatych swetrów, w miesiącach zaś zimowych wolno im nosić kołnierze futrzane, szale i t. p.

§ 4. Barwy poszczególnych typów szkoły są następujące:

Gimnazja ogólnokształcące oraz szkoły zawodowe stopnia gimnazjalnego — błękit nieba.

Licea ogólnokształcące i szkoły zawodowe stopnia licealnego — karmazyn.

Licea pedagogiczne i licea dla wychowawczyń przedszkoli — zieleń.

Seminarja dla wychowawczyń przedszkoli — lila jasna.

§ 5. Numery poszczególnych szkół ustalone będą osobnem zarządzeniem.

§ 6. Poszczególne typy szkół zawodowych oznaczone będą następującemi literami: H — szkoły handlowe, G — szkoły gospodarcze, T — szkoły techniczno-przemysłowe, R — szkoły rolnicze.

§ 7. Uczniowie i uczennice szkół państwowych obowiązani są nosić ubiór przepisany w szkole i poza szkołą.

§ 8. Uczniowie szkół zawodowych 2-letnich stopnia gimnazjalnego obowiązani są jedynie do noszenia czapek i tarczy oraz w czasie pracy szkolnej fartucha (fig. 16) względnie w czasie pracy warsztatowej ubioru roboczego (fig. 17).

§ 9. W okresie przejściowym, aż do całkowitej realizacji nowego ustroju szkolnego, wyróżniane będą szkoły następującemi barwami:

fig. 1.

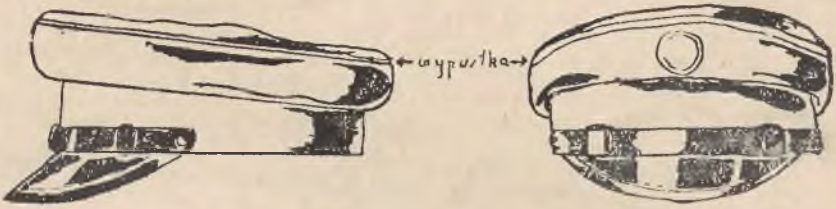

fig. 7.

fig. 12.

fig 3.

a

b

fig. 16.

fig. 11.

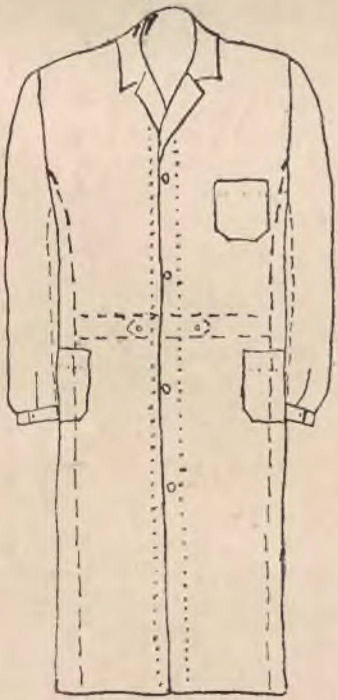

fig. 9.

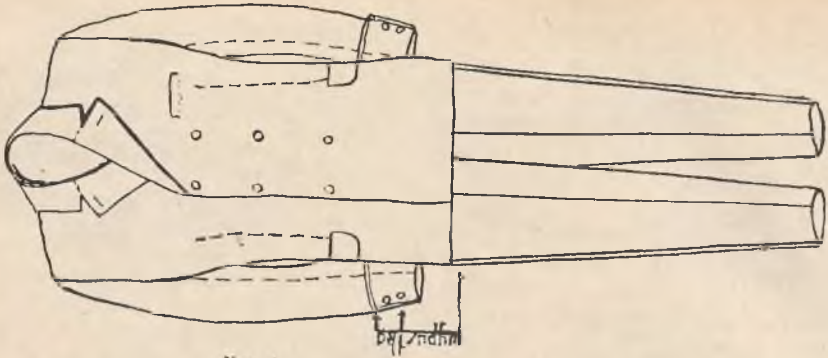

fig. 4.

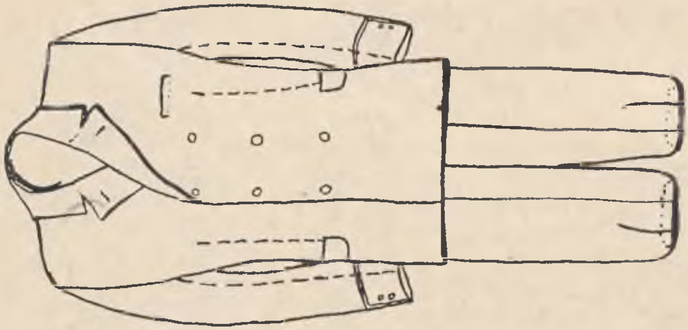

fig. 10.

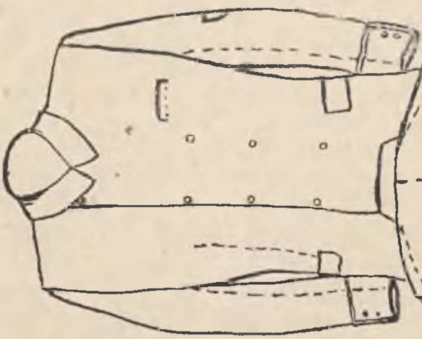

fig. 5.

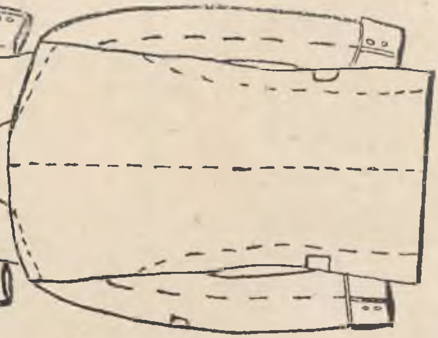

fig. 6.

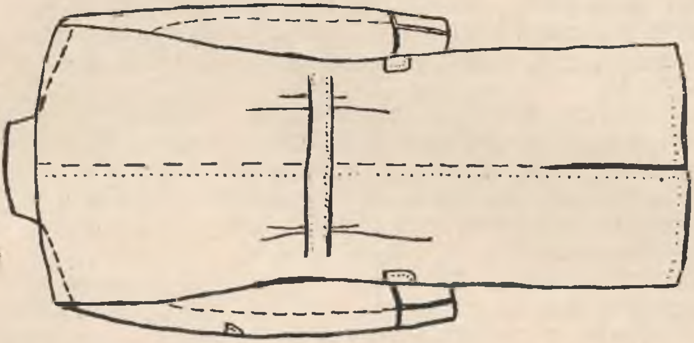

fig. 15.

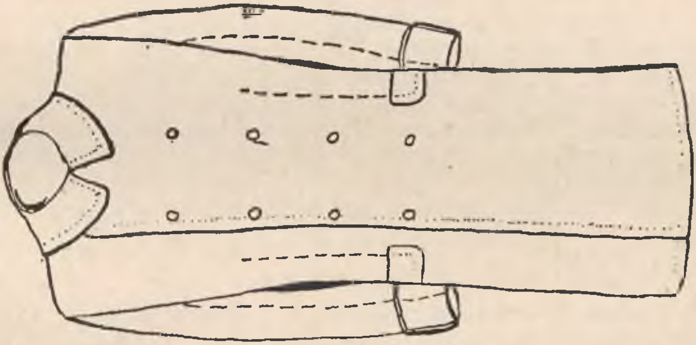

fig. 14.

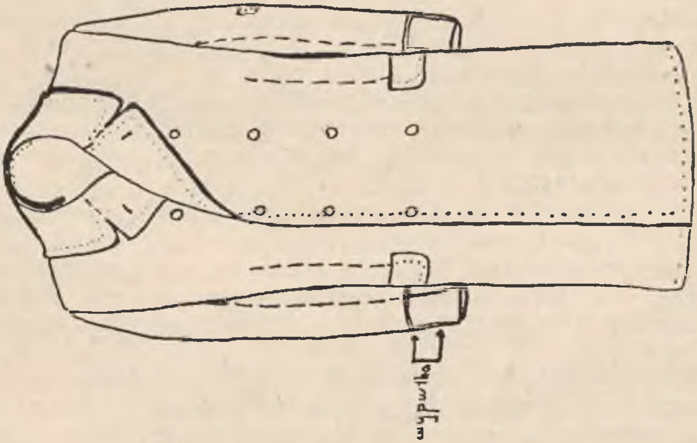

fig. 13.

Gimnazja nowego typu oraz gimnazja dawnego typu do klasy VI włącznie i szkoły zawodowe średnie barwą — błękit nieba.

Gimnazja dawnego typu w obrębie klas VII i VIII, szkoły zawodowe licealne i szkoły zawodowe, opierające się na podbudowie 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej, prócz $3^1/_2$-letnich szkół wymienionych w § 11 — barwą karmazynową.

Seminarja nauczycielskie — barwą zieloną.

Seminarja dla wychowawczyń przedszkoli — barwą liljową — jasną.

§ 10. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie obejmują państwowych wyższych szkół budowy maszyn i elektrotechniki w Warszawie (im. H. Wawelberga i S. Rotwanda) i w Poznaniu aż do czasu wprowadzenia w tych szkołach nowego ustroju.

§ 11. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, będzie jednak realizowane stopniowo w następujących trzech etapach:

a) z początkiem roku szkolnego 1933/34 obowiązuje wszystkie wymienione powyżej szkoły wprowadzenie przepisanych czapek, beretów, względnie kapeluszy; nadto na marynarkach, bluzkach i płaszczach tarcza barwy szkoły z numerem, a w szkołach zawodowych nadto z literą typu szkoły;

b) z początkiem roku szkolnego 1934/35 obowiązuje wszystkie wymienione powyżej szkoły wprowadzenie marynarek, bluzek, sukien, spodni z wyjątkiem uczniów i uczennic ostatniej klasy (kursów);

c) z początkiem roku szkolnego 1935/36 obowiązuje wymienione powyżej szkoły wprowadzenie przepisanych płaszczów z wyjątkiem uczniów i uczennic ostatniej klasy.

Minister W. R. i O. P. (—) *J. Jędrzejewicz.* wr.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 27-go marca 1933 r. (Nr. I. Pr. 341/33) w sprawie ubioru młodzieży prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, prywatnych zakładów kształcenia nauczycieli, oraz prywatnych szkół zawodowych. Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 51.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343) zarządzam, co następuje:

§ 1. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli oraz szkoły zawodowe, korzystające z uprawnień szkół (zakładów) państwowych mogą wprowadzić jednolity ubiór, przepisany dla młodzieży szkół państwowych.

Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli oraz szkoły zawodowe, korzystajace z uprawnień szkół (zakładów) państwowych winny natomiast bez względu na to, czy przyjęły jednolity ubiór przepisany dla młodzieży szkół państwowych, czy nie, wprowadzić tarcze o barwie szkoły wraz z numerem, szkoły zaś zawodowe z numerem i literą typu szkoły.

§ 2. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli oraz szkoły zawodowe, nie korzystające z uprawnień szkół państwowych, mogą się ubiegać o udzielenie im przez władzę szkolną II instancji prawa wprowadzenia jednolitego ubioru, przepisanego dla młodzieży szkół państwowych.

§ 3. Numery poszczególnych szkół ustalone będą osobnem zarządzeniem.

§ 4. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli oraz szkoły zawodowe mogą wprowadzić jednolite czapki lub jednolity ubiór własnego pomysłu po zatwierdzeniu go przez władzę szkolną II instancji.

§ 5. Prywatnym szkołom przysługuje prawo wprowadzenia na czapkach, beretach lub kapeluszach własnej odznaki po zatwierdzeniu jej przez władzę szkolną II instancji.

§ 6. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P. (—) *J. Jędrzejewicz.*

11.

Terminy egzaminów dojrzałości eksternów.

Rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2-go kwietnia 1933 r. Nr. II. S. 2643/33.

Nr. II. 9935/33. Ministerstwo poleca, aby, poczynając od przyszłego 1933/34 roku szkolnego, egzaminy dojrzałości dla zdających na podstawie § 54 regulaminu i dla eksternów odbywano ze względów oszczędnościowych i organizacyjnych w tym samym czasie.

Utworzenie komisyj egzaminacyjnych w różnych miastach okręgu umożliwi przeegzaminowanie nawet wielkiej ilości kandydatów w jednym terminie.

Nacz. Wydz.: (—) *W. Gałecki.*

Kuratorjum zaznacza, że wobec powyższego zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2 kwietnia 1933 r. Nr. II. S. 2643/33 egzaminy dojrzałości dla eksternów odbywać się będą w normalnych terminach egzaminów dojrzałości dla uczniów szkół średnich, t. j. zimą w styczniu i lutym, oraz na wiosnę w maju i czerwcu.

Dlatego przestają istnieć dotychczasowe terminy dla eksternów, t. j. wiosenny w marcu i kwietniu, oraz jesienny we wrześniu i październiku.

Podania o dopuszczenie do egzaminu dojrzałości dla eksternów należy wnosić:

a) na termin zimowy do 30 września poprzedzającego roku kalendarzowego;

b) na termin wiosenny do 15 lutego danego roku.

Podania wniesione po tych terminach pozostaną bez rozpatrzenia.

W sprawie załączników obowiązuje nadal zarządzenie Kuratorjum z dnia 10 listopada 1932 r. Nr. II. 19091/32 (Dz. Urz. K. O. S. Lw. z r. 1932, str. 611) z tą zmianą, iż taksę egzaminacyjną należy wpłacać na konto Izby Skarbowej we Lwowie w P. K. O. Nr. 502.000.

P. o. Naczelnika Wydziału: *L. Jus.* wr.

12.

Zatrzymywanie świadectw szkolnych przez zakłady prywatne.

L. I. K. N. 10631/33. W związku ze skargami na zatrzymywanie świadectw szkolnych i wskutek zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27 marca 1933 Nr. II. S. 2834/33 Kuratorjum O. S. Lw. podaje poniżej do wiadomości Dyrekcjom (Kierownictwom) państwowych i prywatnych szkół średnich ogólno-kształcących i zakładów kształcenia nauczycieli okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13 grudnia 1930 r. Nr. II. 25577/30, do którego treści zechcą Dyrekcje (Kierownictwa) ściśle się zastosować.

Zauważa się, że treść okólnika Min. W. R. i O. P. z dnia 13 grudnia 1930 Nr. II. 25577/30 już raz podano do wiadomości dyrekcjom szkół średnich ogólno- kształcących tutejszym okólnikiem z dnia 3 stycznia 1931 r. Nr. II. 19331/31. Szkół zawodowych dotyczy w tej sprawie okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 4 lutego 1932 r. Nr. III. 386/32, ogłoszony w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 80.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13 grudnia 1930 r. Nr. II. 25577/30.

W związku z mnożącemi się skargami na zatrzymywanie świadectw rocznych i dokumentów uczniów przez prywatne szkoły średnie ogólnokształcące zechce Kuratorjum wyjaśnić tym szkołom, że mają one prawo zatrzymywać jedynie t. zw. świadectwa odejścia i to tylko w wypadkach nieuiszczenia należnych opłat, czy niezwrócenia przedmiotów, będących własnością szkoły (książki z biblioteki i t. p.), względnie odmówić odpowiedniej adnotacji na świadectwach półrocznych lub rocznych uczniom, opuszczającym zakłady. Innych dokumentów, czy świadectw, szkoły zatrzymywać nie mogą.

Jednocześnie zechce Kuratorjum wydać zarządzenie do szkół średnich ogólnokształcących, aby przy przyjmowaniu młodzieży nie poprzestawały na okazaniu przez nią cenzurek, czy świadectw półrocznych, lub rocznych, lecz w każdym wypadku przechodzenia ucznia z jednej szkoły do drugiej żądały przedstawienia świadectw odejścia w rozumieniu okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14-ego sierpnia 1928 r. Nr. II. P. 9862/28 (Dz. Urz. z dnia 8-go września 1928 r. Nr. 10/203 poz. 172[1]).

Dyrektor Departamentu: (—) *Wł. Żłobicki.*

13.

Organizacja roku szkolnego 1933/34 w państwowych szkołach zawodowych.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr. 74 z dnia 17-go maja 1933 r. (Nr. III. TP. 2556/33).

I. Szkoły techniczne typu zasadniczego i wyższego (szkoły przemysłowe), szkoły mistrzów maszynowych i budowlanych, szkoły nadzorców drogowych.

Zgodnie z postanowieniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 6-go grudnia 1932 roku Nr. III. TP. 5162/32 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 31-go

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 361.

grudnia 1932 roku Nr. 9, poz. 110 [1]) organizacja roku szkolnego 1933/34 w wymienionych szkołach pozostaje dotychczasowa, jak to dodatkowo wyjaśnia okólnik Nr. 26 z dnia 8-go marca 1933 roku. Nr. III. TP. 1476/33 [2]).

Celem przygotowania przejścia z obecnego ustroju szkół zawodowych na nowy, oparty na ustawie z dnia 11-go marca 1932 roku, wydane zostały zarządzenia odnośnie zawieszenia już z początkiem roku szkolnego 1933/34 przyjmowania kandydatów na I kursy niektórych szkół technicznych względnie wydziałów w tych szkołach.

Egzaminy sprawdzające (wstępne), przejściowe i końcowe, odbywać się będą na zasadach i w terminach dotychczasowych.

II. Szkoły rzemieślniczo - przemysłowe.

M ę s k i e. Obowiązuje co do rozplanowania czynności zarządzenie z dnia 27-go kwietnia 1931 roku Nr. III. T. 2803/31 [3]). Wskutek przesunięcia początku feryj letnich na dzień 16-go czerwca zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra z dnia 18-go listopada 1932 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 1-go grudnia 1932 r.Nr. 8, poz. 99 [4]) terminy wymienionego wyżej rozplanowania czynności ulegną przesunięciu wstecz o dwa tygodnie, a mianowicie:

Okresy całodziennej pracy warsztatowej w kl. III. w miesiącu maju. zaś w kl. I i II:

a) w szkołach, w których warsztaty szkolne mogą pomieścić wszystkich uczniów jednocześnie, całodzienna praca warsztatowa trwa od dnia 15-go maja do dnia 15-go czerwca, ferje wakacyjne od dnia 16-go czerwca do dnia 19-go sierpnia włącznie;

b) w szkołach, w których praca warsztatowa odbywa się dla braku miejsca na dwie zmiany, pierwsza zmiana prowadzi zajęcia całodzienne od dnia 15-go maja do dnia 15-go czerwca, a ferje wakacyjne trwają od dnia 16-go czerwca do dnia 19-go sierpnia; druga zmiana ma wyznaczone wakacje od dnia 15-go maia do dnia 15-go lipca, a pracę warsztatową od dnia 16-go lipca do dnia 15-go sierpnia.

Zakończenie nauki teoretycznej dla kl. III przypada na dzień 30-go kwietnia, dla kl. I i II na dzień 14-go maja.

W szkołach, w których odbywać się będą egzaminy czeladnicze, rezerwuje się na nie czas od dnia 7-go do dnia 15-go czerwca.

Zastrzeżenie, dotyczące okresu przerwy od daty zakończenia całodziennej pracy warsztatowej do daty egzaminów czeladniczych, przytoczone w zarządzeniu z dnia 27-go kwietnia 1931 r. Nr. III. T. 2803/31, pozostaje w mocy.

Egzaminy sprawdzające (wstępne) dla kandydatów do szkoły powinny odbyć się zasadniczo w okresie od dnia 16-go czerwca do dnia 20-go czerwca włącznie.

W wypadkach wyjątkowych mogą dyrekcje szkół, za zezwoleniem kuratorjum, zarządzić również egzaminy sprawdzające w terminie od dnia 17-go do dnia 20-go sierpnia.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 7.
[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 107.
[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1931 r., str. 230.
[4]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 614.

Żeńskie. Zajęcia teoretyczne dla kl. III mają być zakończone w dniu 24-go maja, dla I i II w dniu 31-go maja.

Okres od dnia 1-go do 15-go czerwca, t. j. do zakończenia roku szkolnego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra z dnia 18-go listopada 1932 r.) przeznacza się na zajęcia warsztatowe dla klas I i II oraz na przeprowadzenie egzaminów przejściowych.

Okres od dnia 29-go maja do dnia 7-go czerwca włącznie przeznacza się na egzaminy końcowe dla klas III.

Egzamin czeladniczy należy przeprowadzić w czasie od dnia 7-go do dnia 15-go czerwca.

Egzamin wstępny dla kandydatek do szkoły należy zarządzić w okresie od dnia 16-go do dnia 20-go czerwca i w razie dodatkowych zgłoszeń zaraz po wakacjach letnich.

Egzaminy przejściowe i końcowe winny być prowadzone zgodnie z przepisami, obowiązującemi w latach poprzednich.

III. Szkoły handlowe i gospodarcze.

We wszystkich szkołach handlowych i gospodarczych obowiązuje rozporządzenie z dnia 18-go listopada 1932 r. o organizacji roku szkolnego.

Egzaminy sprawdzające (wstępne) powinny być zarządzone w czasie od dnia 16-go do dnia 20-go czerwca, w razie zaś potrzeby dodatkowo w okresie powakacyjnym od dnia 17-go do dnia 20-go sierpnia.

IV. Szkoły rolnicze i ogrodnicze.

Typ szkoły i długość kursu nauki	Początek roku szkolnego	Zakończenie roku szkolnego	Uwagi
Niższe szkoły rolnicze żeńskie:			
11 miesięczne	15. XI.	15. X.	nauka trwa bez przerwy
6 ,,	15. XI.	15. IV.	,, ,, ,, ,,
Niższe szkoły rolnicze męskie:			
11 miesięczne	15. I.	15. XII.	nauka trwa bez przerwy
$1^1/_2$ roczne	15. XI.	15. IV.	,, ,, ,, ,, przez $1^1/_2$ roku
2-letnie	15. I.	15. XII.	przerwa pomiędzy 15. XII. i 15. I.
3-letnie *)	2. IX.	15. VI.	w przerwie praktyka w gospod. szkolnem.
2-zimowe **)	1. XI.	1. IV.	obecnie 3 semestralne — 2 zimowe
5 miesięczne	15. XI.	15. IV.	nauka trwa bez przerwy

*) W czasie przerwy uczniowie są zwalniani na 1—2 tygodniowe urlopy do domów.

**) W szkołach 3 semestralnych 2 zimowych nauka szkolna trwa 2 zimy 15. XI. — 15. IV. resztę czasu trwa nauka w gospodarstwach uczniów.

Średnie szkoły ogrodnicze:

20. VIII.	15. VI.	w okresie od 16. VI. — 15. VII i od 16. VII. — 20. VIII. winni uczniowie kursów I-go i II-go odbywać praktyki letnie w ogrodzie szkolnym grupami na zmianę po $^1/_2$ klasy I i II-ej.

Średnie szkoły rolnicze:

20. IX.	15. VI.	w okresie od 16. VII. — 16. IX. winni uczniowie kursu I i II-go odbywać praktykę w gospodarstwie obcem lub szkolnem.

W wypadku, gdy ilość kandydatów do państwowych szkół zawodowych, którzy złożą egzamin sprawdzający na kurs (do klasy) I przekroczy znacznie liczbę wolnych miejsc w klasie, dyrekcje szkół powinny wystąpić do władz szkolnych w sprawie zezwolenia na otwarcie równoległych oddziałów kursów (klas) najpóźniej do dnia 5 listopada 1933 roku.

W tym względzie należy się stosować do postanowień zarządzenia z dnia 9 lipca 1931 r. Nr. I. 5428/31.

Co do nadsyłania komunikatów do Ministerstwa o wolnych stanowiskach dyrektorów szkół, kierowników warsztatów, nauczycieli, instruktorów i innych sił pomocniczych nauczycielskich oraz personelu administracyjnego szkoły — ustala się jako ostateczny termin dz. 10 czerwca b. r.

Wszelkie wnioski, dotyczące zmian personalnych, a mianowicie: mianowania, przeniesienia, zwolnienia, przydziału godzin, udzielenia urlopów i t. p. powinny być nadesłane do Ministerstwa w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 czerwca 1933 r.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.*

14.

Reorganizacja szkół dokształcających zawodowych.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 27-go maja 1933 r. Nr. III. 14154/33 do wszystkich publicznych szkół dokształcających zawodowych w Okręgu Szkolnym Lwowskim.

Nadesłane w bieżącym roku szkolnym rozklady lekcyj, oraz statystyki, wykazały, iż kierownictwa niektórych szkół nie zastosowały się w całej pełni do zarządzonej redukcji oddziałów w szkołach dokształcających zawodowych.

Przypominając wydane w tym celu okólniki z dnia 15-go lipca 1931 r. Nr. III. 3749/31 i 8-go września 1931 Nr. III. 4533/31 [1]) oraz powołując się na wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. zarządzam co następuje:

1. Naukę w klasach mieszanych i handlowych należy prowadzić w 8 godzinach tygodniowo.

---

[1]) Wymienione okólniki nie były drukowane w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.

2. W klasach przemysłowych specjalnych można przeznaczyć na naukę 12 godzin tygodniowo, o ile przedmiotów zawodowych nauczają specjaliści, w przeciwnym razie czas nauki ulega również redukcji do 8 godzin tygodniowo.

3. We wszystkich klasach, w których nauka odbywa się w 8 godzinach tygodniowo, stosować należy właściwy podział godzin z pośród niżej podanych podziałów tygodniowych godzin nauki.

4. Liczba uczniów (uczennic) w każdej klasie powinna wynosić przynajmniej 40. Klasy z mniejszą ilością uczniów (uczennic) mogą być tworzone tylko w razach wyjątkowych za wyraźnem zezwoleniem Ministerstwa. W tym wypadku Kuratorjum, zbadawszy sprawę i opierając się na wniosku kierownictwa szkoły, wystąpi do Ministerstwa.

5. Wyodrębnianie na naukę przedmiotów zawodowych pewnej grupy uczniów jednego zawodu z klasy mieszanej (np. samych ślusarzy lub samych stolarzy) dopuszczalne jest przy minimum 15 uczniach w grupie i tylko w tym wypadku, kiedy do nauczania tych przedmiotów zawodowych szkoła posiada nauczyciela specjalistę w danym zawodzie. Dla uniknięcia nieporozumień zaznaczam, że — wobec powyższego — grup, składających się z uczniów 2 lub więcej pokrewnych zawodów (np. krawców, kuśnierzy, czapkarzy, t. zw. grup przyodziewczych it. p.) już wyodrębniać nie można.

6. Klasy o niewystarczającej ilości uczniów (poniżej 40) należy łączyć i prowadzić naukę w dwóch a nawet 3 oddziałach w jednej izbie, jak to ma miejsce w szkołach powszechnych niższego stopnia organizacyjnego.

7. Tworzenie nowych klas równoległych, chociażby liczba uczniów w klasie znacznie przekraczała 40 zapisanych, jest dopuszczalne wtedy jedynie, gdy warunki lokalne uniemożliwiają faktyczne zmieszczenie danej liczby uczniów w jednej sali szkolnej.

8. Na podziałach godzin należy w miejscu na to przeznaczonem podać dokładną liczbę uczniów w poszczególnych klasach lub wyodrębnionych grupach zawodowych.

Podając powyższe do wiadomości Kierownictw, polecam zastosować się ściśle do postanowień okólnika przy organizowaniu nauki w roku szkolnym 1933/34.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

Tygodniowy plan nauki o zmniejszonej liczbie godzin.

Nr. 1. Podział I: dla szkół i oddziałów mieszanych (w których uczniowie różnych zawodów pobierają naukę wspólnie.

Przedmioty grupy A.	Klasy I.	II.	III.	Razem
1. Religja	1/2	1/2	1/2	1 1/2
2. Nauka języka polskiego z korespondencją handlowo-rzemieślniczą	2 1/2	1 1/2	1	5
3. Nauka o Polsce	—	1	1	2
4. Rachunki z podstawami rachunkowości (buchalterji) rzemieślniczej i zasadami kalkulacji	3	2	1	6
5. Higjena ogólna i zawodowa	—	—	1/2	1/2
Razem	6	5	4	15

Przedmioty grupy B.	Klasy I.	II.	III.	Razem
1. Rysunek odręczny i szkicowanie	2	—	—	6
2. Rysunek geometryczny	—	2	2	
3. Materjałoznawstwo łącznie z chemją i fizyką przemysłową, wiadomości z dziedziny organizacji warsztatowej i handlowej przedsiębiorstwa	—	1	2	3
Razem	2	3	4	9
Przedmioty grupy A. i B. razem	8	8	8	24

Nr. 2. Podział II: dla szkół i oddziałów handlowych.

Przedmioty grupy A.	Klasy I.	II.	III.	Razem
1. Religja	1/2	1/2	1/2	1 1/2
2. Nauka języka polskiego z korespondencją ogólną i handlową	2 1/2	1 1/2	1	5
3. Nauka o Polsce	—	—	2	2
4. Rachunki łącznie z arytmetyką handlową	3	2	—	5
5. Higjena ogólna i zawodowa	—	—	1/2	1/2
Razem	6	4	4	14

Przedmioty grupy B.	Klasy I.	II.	III.	Razem
1. Towaroznawstwo łącznie z wiadomościami z chemji i fizyki przemysłowej	—	2	—	2
2. Nauka o handlu	—	—	2	2
3. Rachunkowość handlowa (księgowość)	—	2	2	4
4. Geografja gospodarcza	2	—	—	2
Razem	2	4	4	10
Przedmioty grupy A. i B. razem	8	8	8	24

Nr. 3. Szkoły żeńskie. Rozkład zajęć I: w szkole dla dziewcząt pracujących w zawodzie krawieckim.

Przedmioty	Klasy I.	II.	III.	Razem
1. Religja	1	1	1	3
2. Język polski	2	1	1	4
3. Nauka obywatelstwa	—	—	1	4
4. Higjena	—	—	1	1
5. Ćwiczenia cielesne	1	1	1	3
6. Rachunki i rachunkowość rękodzielnicza	1	1	1	3
7. Rysunki	1	2	1	4
9. Nauka o zawodzie: wiadomości ogólne produkcji i pracy. Towaroznawstwo. Krój. Ćwiczenia w szyciu	2	2	1	5
Razem	8	8	8	24

U w a g a: „1/2" w odpowiednich rubrykach oznacza, że nauczanie odbywa się po jednej godzinie co drugi tydzień.

Nr. 4. Szkoły żeńskie. Rozkład zajęć II: w szkole dla dziewcząt pracujących w zawodzie trykotarskim.

	Przedmioty	Klasy I.	Klasy II.	Klasy III.	Razem
1.	Religja	1	1	1	3
2.	Język polski	2	2	—	4
3.	Nauka obywatelstwa	—	—	2	2
4.	Higjena	—	—	2	2
5.	Gospodarstwo domowe	2	—	—	2
6.	Ćwiczenia cielesne	1	1	1	[illegible]
7.	Rachunki i rachunkowość	1	2	—	3
8.	Nauka o zawodzie: wiadomości ogólne z dziedziny produkcji. Praca i jej formy. Maszyny i narzędzia. Surowce. Organizacja przedsiębiorstw. Organizacja warsztatu trykotarskiego. Zarobki robotnic. Ustawodawstwo fabryczne. Zajęcia praktyczne w warsztacie trykotarskim	1	2	2	5
	Razem	8	8	8	24

Nr. 5. Szkoły żeńskie. Rozkład zajęć III: w szkole dla robotnic fabrycznych.

	Przedmioty	Klasy I.	Klasy II.	Klasy III.	Razem
1.	Religja	1	1	1	3
2.	Język polski	1	1	1	3
3.	Nauka obywatelstwa	—	—	2	2
4.	Geografja gospodarcza	—	1	—	1
5.	Rachunki	2	1	—	3
6.	Higjena	—	—	1	1
7.	Ćwiczenia cielesne	1	1	1	3
8.	Wiadomości ogólne z dziedziny produkcji (Praca i jej formy. Maszyny i narzędzia. Surowce. Organizacja przedsiębiorstw. Zarobki robotnic fabrycznych. Ustawodawstwo fabryczne).	2		1	3
9.	Gospodarstwo domowe (gotowanie, szycie porządki)	3	1	1	5
	Razem	8	8	8	24

Nr. 6. Szkoły żeńskie. Rozkład zajęć IV w szkole handlowej.

	Przedmioty	Klasy I.	Klasy II.	Klasy III.	Razem
1.	Religja	1	1	1	3
2.	Język polski	1 1/2	1	1	3 1/2
3.	Nauka obywatelstwa	—	—	1	1
4.	Higjena	1	—	—	1
5.	Ćwiczenia cielesne	1/2	1/2	1/2	1 1/2
6.	Arytmetyka handlowa	1	1	2	4
7.	Geografja gospodarcza	1	—	—	1
8.	Nauka o handlu	1	1	—	2
9.	Księgowość	—	1 1/2	1 1/2	3
10.	Towaroznawstwo	1	1	—	2
11.	Korespondencja	—	1	1	2
	Razem	8	8	8	24

15.

Kaucje uczniowskie.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 64 z dnia 28-go kwietnia 1933 r. (III. TP. 2010/33).

Ministerstwo wyjaśnia, że niema zasadniczej przeszkody, aby nieuiszczone przez uczniów szkół zawodowych opłaty były potrącane przez szkoły z kaucyj uczniowskich.

Za Dyr. Depart.: *G. Hensel.* wr. p. o. Nacz. Wydz.

16.

Komisje dyscyplinarne nauczycieli.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 20-go stycznia 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 217, wydane w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko nauczycielom.

Na podstawie art. 81, 82 i 83 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9-go listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Komisje dyscyplinarne, rzecznicy dyscyplinarni, obrona.

Skład i właściwość komisyj dyscyplinarnych.

§ 1. Każda komisja dyscyplinarna składa się z przewodniczącego, jego zastępców i członków, powoływanych i odwoływanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Przewodniczącego i jego zastępców powołuje Minister z grona podwładnych mu urzędników i nauczycieli — członków zaś z pośród tychże osób jak również z pośród obywateli, zamieszkałych w miejscu urzędowania komisji dyscyplinarnej.

§ 2. Pierwszą instancją orzekającą w sprawach dyscyplinarnych są:

1) Okręgowe komisje dyscyplinarne przy władzach, podlegających bezpośrednio Ministrowi dla nauczycieli szkół tym władzom podległych, albo których sprawy dyscyplinarne przekazano w myśl art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9-go listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873).

2) Komisja dyscyplinarna przy Ministrze dla nauczycieli szkół podległych bezpośrednio Ministrowi.

Drugą instancją dla spraw dyscyplinarnych jest odwoławcza komisja dyscyplinarna przy Ministrze.

§ 3. Właściwość komisji zależy od miejsca pełnienia służby w chwili wdrożenia przeciw nauczycielowi postępowania dyscyplinarnego, również wtedy, gdy chodzi o przewinienie służbowe w czasie pełnienia obowiązków w innym dziale zarządu państwowego, lub w czasie podlegania innym przepisom służbowym, o ile stosunek służbowy miał charakter publiczno - prawny. W tych przypadkach należy przewinienie oceniać przedewszystkiem według tych przepisów służbowych, którym obwiniony podlegał w chwili popełnienia czynu, albo dopuszczenia się zaniechania, lub zaniedbania, sprzeciwiającego się jego obowiązkom.

W razie współobwinienia o naruszenie obowiązków służbowych kilku nauczycieli, którzy podlegają właściwości różnych okręgowych komisyj dyscyplinarnych — wszyscy uczestnicy podlegają właściwości komisji, wyznaczonej przez Ministra a w wypadkach współobwinienia o naruszenie obowiązków kilku nauczycieli, z których jedni podlegają okręgowej komisji dyscyplinarnej, inni zaś komisji dyscyplinarnej przy Ministrze — wszyscy uczestnicy podlegają właściwości komisji dyscyplinarnej przy Ministrze.

Jeżeli okręgowa komisja dyscyplinarna nie rozporządza chwilowo ilością członków, potrzeba do utworzenia kompletu orzekającego lub jeżeli warunki lokalne ze względu na interes służby wymagają wyjęcia sprawy z pod rozpoznania terytorjalnie właściwej komisji, Minister przekazuje sprawę innej okręgowej komisji dyscyplinarnej lub komisji dyscyplinarnej przy Ministrze.

Spory o właściwość rozstrzyga Minister.

§ 4. Komisje dyscyplinarne obradują, postanawiają i orzekają w kompletach orzekających, złożonych z przewodniczącego komisji, lub jego zastępcy i dwóch członków, z których jeden powinien być nauczycielem tej samej kategorji szkół, do których należy nauczyciel, odpowiadający dyscyplinarnie przed danym kompletem.

Jeżeli do odpowiedzialności dyscyplinarnej jest pociągnięty duchowny nauczyciel religji, a w skład właściwej komisji dyscyplinarnej nie wchodzi duchowny tegoż wyznania, Minister, względnie władza podległa bezpośrednio Ministrowi, przy której czynna jest komisja dyscyplinarna, powołuje specjalnie dla tego wypadku duchownego nauczyciela religji tego wyznania, jako jednego z członków kompletu orzekającego.

Skład kompletu orzekającego wyznacza przewodniczący komisji z pośród członków komisji.

Obowiązki i prawa rzeczników dyscyplinarnych.

§ 5. Obowiązkiem rzecznika dyscyplinarnego jest przy przeprowadzaniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży dobra służby, ścisłego wykonywania obowiązków służbowych przez nauczycieli oraz godności i powagi zajmowanego przez nich stanowiska służbowego.

Komisja dyscyplinarna wydaje każde postanowienie i orzeczenie nie inaczej jak po wysłuchaniu zdania rzecznika dyscyplinarnego; przy naradach i głosowaniu kompletu orzekającego rzecznik nie może być obecny.

Rzecznicy dyscyplinarni, działając w ścisłej zależności od swych władz przełożonych, mają prawo i obowiązek:

1) uczestniczenia we wszystkich posiedzeniach komisyj dyscyplinarnych;

2) stawiania w razie potrzeby wniosków o wezwanie świadków i biegłych i przeprowadzenie innych dowodów;

3) donoszenia władzy przełożonej o wszystkich przypadkach przewinień służbowych, które doszły do ich wiadomości w toku postępowania dyscyplinarnego;

4) brania udziału w dochodzeniach dyscyplinarnych na zlecenie władzy.

Rzecznika dyscyplinarnego przy komisji niższej instancji może zastąpić w razie potrzeby rzecznik dyscyplinarny przy komisji wyższej instancji; również rzecznika dyscyplinarnego wyższej instancji może zastąpić w razie potrzeby rzecznik dyscyplinarny przy komisji niższej instancji.

O zastępstwie decyduje Minister.

Utrata zdolności do pełnienia funkcji członka komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego.

§ 6. Gdy w stanowisku służbowem nauczycieli lub urzędników, powołanych na członków komisji dyscyplinarnej, lub wyznaczonych na rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców, zajdzie zmiana, wskutek której odpadają warunki do ich powołania, względnie wyznaczenia — tracą oni stanowisko rzecznika bądź członka komisji dyscyplinarnej.

W czasie trwania postępowania sądowo-karnego lub dyscyplinarnego, toczącego się przeciw nauczycielowi lub urzędnikowi, nie można powoływać go do żadnej czynności urzędowej w komisji dyscyplinarnej. Gdy postępowanie takie zakończy się ukaraniem nauczyciela lub urzędnika, traci on stanowisko rzecznika dyscyplinarnego, bądź członka komisji dyscyplinarnej.

Nauczyciela lub urzędnika, karanego dyscyplinarnie, o ile nie zachodzi wypadek, przewidziany w § 24 ust. 5 — nie można powoływać na członka komisji dyscyplinarnej, ani wyznaczać go na rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę.

W razie wszczęcia postępowania sądowo-karnego przeciwko członkowi komisji, powołanemu z grona obywateli, nie można powoływać go do żadnej czynności w komisji dyscyplinarnej, jak długo trwa to postępowanie, a w przypadku prawomocnego skazania takiego członka komisji przez sąd traci on swoje stanowisko i nie można go powoływać ponownie na członka komisji.

Obowiązki i prawa obrońcy. Obrońcy z urzędu.

§ 7. Obrońca ma obowiązek przytoczyć w obronie wszystkie okoliczności, które uważa w tym celu za konieczne i przydatne i zastosować przewidziane w rozporządzeniu niniejszem środki obrony. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu w związku z obroną.

Obrońcy winna władza udzielić urlopu, nieodzownie potrzebnego do spełnienia tych czynności.

O ile postępowanie dyscyplinarne toczy się poza siedzibą służbową funkcjonarjusza, występującego w charakterze obrońcy, przysługuje mu prawo do zwrotu kosztów podróży i diet na tych samych zasadach, jak przy podróżach służbowych.

Na prośbę obwinionego lub na wniosek przewodniczącego komisji dyscyplinarnej władza, przy której jest czynna komisja dyscyplinarna, przydaje obwinionemu z grona podwładnych sobie urzędników lub nauczycieli obrońcę z urzędu, jeżeli obwiniony nie przybrał sobie obrońcy z wyboru.

Prośba o wyznaczenie obrońcy z urzędu winna być wniesiona bezpośrednio do władzy, przy której istnieje komisja dyscyplinarna najpóźniej na 7 dni przed terminem rozprawy.

Funkcionarjuszowi wolno nie podjąć się obrony z wyjątkiem przypadku ustanowienia go obrońcą z urzędu. Nie wolno mu przyjmować wynagrodzenia za spełnianie czynności obrońcy.

Rozdział II.

Postępowanie dyscyplinarne.

Obowiązek strzeżenia tajemnicy w postępowaniu dyscyplinarnem.

§ 8. Całe postępowanie dyscyplinarne powinno być otoczone jak najściślejszą tajemnicą.

Szczegółów z postępowania dyscyplinarnego nie wolno podawać do publicznej wiadomości.

Postanowienia i orzeczenia komisyj dyscyplinarnych można ogłaszać jedynie za zezwoleniem Ministra.

Wdrożenie postępowania. Dochodzenie.

§ 9. Władza służbowa, nie niższa jednak niż II. instancji, lub przełożona władza wyższa, w razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszeniu obowiązków służbowych przez podwładnego nauczyciela, po wstępnem zbadaniu sprawy, o ile dopatruje się w naruszeniu obowiązków występku służbowego — wdraża postępowanie dyscyplinarne, o czem zawiadamia nauczyciela.

§ 10. Jeżeli wstępne zbadanie sprawy nie dostarczyło materjału wystarczającego do sporządzenia wniosku o ukaranie, władza, po wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego, zarządza przeprowadzenie dochodzeń przez wyznaczonego w tym celu jednego, lub więcej podległych jej urzędników.

W każdem stadjum dochodzeń władza, która wdrożyła postępowanie dyscyplinarne, może je umorzyć.

O umorzeniu postępowania należy zawiadomić obwinionego.

Prowadzący dochodzenia przesłuchuje świadków, a w razie potrzeby biegłych i bada wszystkie okoliczności potrzebne do wyjaśnienia sprawy, jako też zbiera środki dowodowe.

Prowadzący dochodzenia przy przesłuchaniu świadków uprzedza, że złożenie fałszywego zeznania jest przestępstwem, zagrożonem karą, przewidzianą w kodeksie karnym.

Prowadzący dochodzenia sporządza z przebiegu przesłuchania protokół, zawierający dokładne oznaczenie miejsca i czasu przesłuchania, imię i nazwisko świadka lub biegłego, jego zeznania i oświadczenia z możliwą dokładnością, oraz stwierdzenie, że świadka lub biegłego uprzedzono o grożącej mu odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Protokół podpisuje prowadzący dochodzenie i świadek (biegły). Przed podpisaniem protokółu należy go odczytać zeznającemu i zaznaczyć to w protokóle.

Prowadzący dochodzenia może się zwrócić o współdziałanie w dochodzeniach do władz administracyjnych i organów policyjnych.

Prowadzący dochodzenia winien dać obwinionemu zarówno w czasie dochodzeń, jak i po ich zakończeniu, sposobność wypowiedzenia się tak co do wszystkich punktów obwinienia, jak również co do wyniku dochodzeń, jednakże odmowa, lub fizyczna niemożność wypowiedzenia się ze strony obwionego nie wstrzymuje dochodzeń.

Prowadzący dochodzenia nie może zasiadać w komplecie orzekającym, pełnić funkcyj obrońcy, lub być powołanym do innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnem. Poza tem podlega on postanowieniom § 6.

§ 11. Wynik dochodzeń otrzymuje w drodze służbowej władza, przy której istnieje właściwa komisja dyscyplinarna. Władza ta, po ewentualnem uzupełnieniu

dochodzeń, zarządza przez rzecznika dyscyplinarnego przygotowanie wniosku o ukaranie — jeśli dopatruje się w naruszeniu obowiązków występku służbowego, w przeciwnym razie władza, która wrożyła postępowanie dyscyplinarne, umarza je i zawiadamia o tem obwinionego.

§ 12. Jeżeli naruszenie obowiązku służbowego posiada cechy czynu karalnego, ściganego z urzędu w drodze sądowej, władza, nie niższa niż II. instancji, czyni doniesienie karne i jeżeli uważa, że wyniki dochodzeń nie są uzależnione od wyników postępowania sądowo-karnego — prowadzi postępowanie dyscyplinarne wedle postanowień § 9 — 11. W przeciwnym razie zawiesza to postępowanie najdalej do prawomocnego ukończenia postępowania sądowo-karnego.

Wniesienie oskarżenia.

§ 13. Rzecznik dyscyplinarny sporządza wniosek o ukaranie i przesyła go wraz z aktami przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej.

Wniosek o ukaranie winien zawierać:

a) imię i nazwisko, stanowisko służbowe, siedzibę urzędową oraz inne dane osobowe obwinionego,

b) dokładne określenie zarzucanego czynu ze wskazaniem czasu, miejsca i innych okoliczności jego popełnienia, oraz powołanie naruszonego tym czynem przepisu,

c) wymienienie proponowanej kary dyscyplinarnej,

d) uzasadnienie.

Wniosek w razie potrzeby winien zawierać wykaz świadków i biegłych, których wezwania na rozprawę żąda rzecznik dyscyplinarny, oraz wskazywać inne dowody, których przeprowadzenie na rozprawie dyscyplinarnej rzecznik uważa za niezbędne.

§ 14. Jeżeli przewodniczący komisji dyscyplinarnej uzna potrzebę przeprowadzenia dochodzenia dodatkowego, wówczas przedstawi sprawę na posiedzeniu komisji bez udziału stron. Komisja dyscyplinarna może zwrócić się do władzy, przy której jest czynna, o uzupełnienie dochodzeń we wskazanym kierunku.

Komisja dyscyplinarna może tylko wtedy zawiesić swoje postępowanie do czasu zakończenia prawomocnego postępowania sądowo-karnego, — jeżeli orzeczenie komisji dyscyplinarnej jest ściśle uzależnione od wyroku sądu karnego.

W razie cofnięcia przez rzecznika wniosku o ukaranie przed rozpoczęciem rozprawy dyscyplinarnej — przewodniczący komisji przesyła akta sprawy władzy, która wdrożyła postępowanie dyscyplinarne, w celu umorzenia postępowania dyscyplinarnego i zawiadamia o tem obwinionego.

Rozprawa dyscyplinarna.

§ 15. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza dzień rozprawy dyscyplinarnej, wzywa obwinionego z równoczesnem doręczeniem mu odpisu wniosku rzecznika o ukaranie, oraz udziela mu do wiadomości listę członków komisji. Równocześnie zawiadamia o dniu rozprawy dyscyplinarnej rzecznika dyscyplinarnego i ewentualnie obrońcę.

Komisja dyscyplinarna może, a w przypadkach wskazanych w § 13 ust. 3 winna wezwać do rozprawy dyscyplinarnej także świadków i biegłych.

Pomiędzy doręczeniem wniosku rzecznika obwinionemu, a terminem rozprawy powinno upłynąć co najmniej 14 dni.

§ 16. Po otrzymaniu wezwania na rozprawę obwiniony i jego obrońca mają prawo, z wyjątkiem ostatnich trzech dni przed rozprawą dyscyplinarną, przeglądania aktów sprawy i czynienia z nich odpisów oraz mogą, najpóźniej na 7 dni przed terminem rozprawy, wnieść do komisji dyscyplinarnej o wezwanie na rozprawę innych osób oraz sprowadzenie innych dowodów prócz wskazanych przez rzecznika dyscyplinarnego.

§ 17. Rozprawę dyscyplinarną należy w miarę możności przeprowadzić w jednym ciągu, z uwzględnieniem koniecznych przerw, można jednak uchwałą kompletu z ważnych powodów rozprawę odroczyć.

Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób niniejszem rozporządzeniem uprawnionych do udziału w sprawie.

W przypadku niestawiennictwa obwinionego rozprawa dyscyplinarna może być przeprowadzona bez udziału obwinionego.

§ 18. Rozprawą kieruje przewodniczący, który przestrzega porządku wyjaśnień, replik, uwag, oraz czuwa nad formalnym i rzeczowym biegiem postępowania.

Rozprawę dyscyplinarną rozpoczyna się odczytaniem wniosku o ukaranie, poczem następuje przesłuchanie obwinionego, wezwanych świadków i biegłych, oraz w miarę potrzeby odczytanie protokołów dochodzeń, jak również innych ważniejszych dla sprawy akt i dokumentów.

Obwinionemu i jego obrońcy oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu służy prawo wypowiedzenia się co do poszczególnych środków dowodowych i odwodowych i stawiania pytań świadkom i biegłym za zezwoleniem przewodniczącego.

Przewodniczący kompletu uprzedza świadków, że złożenie fałszywego zeznania przed komisją dyscyplinarną jest przestępstwem, zagrożonem karą w kodeksie karnym.

Po zamknięciu postępowania dowodowego następują wywody i wnioski rzecznika dyscyplinarnego, tudzież obwinionego i jego obrońcy.

Obwinionemu w każdym przypadku służy ostatni głos.

Orzeczenie.

§ 19. Komisja dyscyplinarna może przy rozstrzyganiu sprawy opierać się tylko na tych faktach i okolicznościach, które ujawniono na rozprawie dyscyplinarnej i na ich podstawie wydaje orzeczenie według swego przekonania.

Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie, w którem albo uwalnia nauczyciela od zarzutu popełnienia występku służbowego, albo uznaje go winnym. W tym ostatnim przypadku komisja dyscyplinarna orzeka karę dyscyplinarną.

§ 20. Narada i głosowanie kompletu orzekającego odbywają się bez udziału stron.

Sentencję orzeczenia, zawierającą dane wymienione w § 19 ustęp 2, sporządza się na piśmie, które podpisują przewodniczący i członkowie kompletu.

Sentencję tę ogłasza stronom przewodniczący zaraz po naradzie i głosowaniu.

Odpis orzeczenia, które powinno być przygotowane w ciągu dni 7 po ogłoszeniu sentencji, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

Orzeczenie powinno zawierać:

a) oznaczenie komisji, która je wydała,

b) nazwiska przewodniczącego, członków kompletu orzekającego, protokólanta i rzecznika dyscyplinarnego,

c) datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,

d) imię i nazwisko, stanowisko służbowe, siedzibę urzędową obwinionego,

e) przedmiot obwinienia,
f) sentencję orzeczenia,
g) uzasadnienie orzeczenia.

Orzeczenie podpisują przewodniczący kompletu orzekającego i protokólant.

Z przebiegu rozprawy dyscyplinarnej sporządza się protokół, w którym zapisać należy datę miejsce rozprawy, nazwiska przewodniczącego i członków kompletu orzekającego, oraz protokólanta, stron i obrońcy, oraz dokładne streszczenie przebiegu rozprawy.

Protokół podpisują przewodniczący kompletu orzekającego i protokólant.

Odwołanie.

§ 21. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji przysługuje prawo wniesienia odwołania w ciągu 14 dni po dniu doręczenia odpisu orzeczenia — na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, który je bezzwłocznie przesyła wraz z właściwemi aktami do odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

Odwołanie odracza wykonanie orzeczenia.

Odwołanie może dotyczyć całości orzeczenia, lub jego części.

Odwołanie od orzeczenia w przedmiocie winy uważa się za zwrócone także przeciwko orzeczeniu o karze.

Rzecznik dyscyplinarny i obwiniony mogą cofnąć odwołanie do chwili rozpoczęcia rozprawy w komisji odwoławczej.

§ 22. Komisja odwoławcza wydaje postanowienia w przypadkach:

1) gdy odwołanie jest spóźnione, lub wniesione przez osobę nieuprawnioną,
2) gdy uzna za potrzebne uzupełnienie dochodzeń.

W pierwszym przypadku komisja odwoławcza odrzuca odwołanie, a w drugim odnosi się do władzy o uzupełnienie dochodzeń we wskazanym kierunku.

We wszystkich innych przypadkach komisja odwoławcza przeprowadza rozprawę dyscyplinarną i wydaje orzeczenie, stosując analogiczne postanowienia o rozprawie dyscyplinarnej i orzekaniu w pierwszej instancji.

Umorzenie postępowania w razie śmierci obwinionego. Postępowanie dyscyplinarne w razie rozwiązania stosunku służbowego.

§ 23. Wskutek śmierci obwinionego postępowanie dyscyplinarne bez względu na stadjum, w którem się znajduje, podlega umorzeniu, winno być jednak przeprodzone na żądanie małżonka, krewnego wstępnego lub zstępnego, albo rodzeństwa zmarłego.

Rozwiązanie stosunku służbowego nie powoduje umorzenia postępowania dyscyplinarnego.

Wykonanie orzeczenia.

§ 24. Orzeczenia komisyj dyscyplinarnych, wydane w pierwszej instancji, a nie zaskarżone w terminie przepisanym, stają się prawomocne z upływem tego terminu, orzeczenia zaś odwoławczych komisyj dyscyplinarnych — niezwłocznie po ogłoszeniu sentencji.

Prawomocne orzeczenia dyscyplinarne podlegają wykonaniu przez właściwe władze.

W tym celu przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła władzy, przy której istnieje komisja, odpis orzeczenia dyscyplinarnego wraz z aktami, stwierdzając prawomocność orzeczenia.

Odpis orzeczenia dyscyplinarnego dołącza się do akt osobowych, a karę dyscyplinarną wpisuje się do wykazu służbowego.

Po upływie 5 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego z wyjątkiem orzeczeń, skazujących na kary dyscyplinarne, przewidziane w art. 73 p. 7, 8 lub 9 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczyciel w brzmieniu obwieszczenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9-go listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873) Minister, na prośbę skazanego, jeśli tenże w ciągu tego okresu nie był ponownie karany dyscyplinarnie, może zarządzić sporządzenie dla skazanego nowego wykazu służbowego, z opuszczeniem wzmianki o karze dyscyplinarnej oraz wyłączenie odpisu orzeczenia dyscyplinarnego z akt osobowych.

Wznowienie.

§ 25. Na prośbę nauczyciela, skazanego prawomocnie na karę dyscyplinarną lub w razie jego śmierci na prośbę małżonka, krewnego wstępnego lub zstępnego, albo rodzeństwa, można wznowić postępowanie nawet po wykonaniu kary, o ile osoby te przedstawią takie nowe fakty i środki dowodowe, nieznane w poprzedniem postępowaniu, które same przez się, lub w związku z faktami poprzednio ustalonemi i dowodami poprzednio zebranemi, mogą spowodować uwolnienie od zarzutu, albo orzeczenie kary łagodniejszej.

Na wniosek rzecznika dyscyplinarnego może nastąpić wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego, gdy wyjdzie najaw, że umorzenie sprawy albo wydanie orzeczenia nastąpiło pod wpływem fałszywego zeznania świadka lub biegłego, sfałszowania dokumentu lub dowodu rzeczowego, albo przekupstwa.

Prośbę względnie wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego wnosić należy do odwoławczej komisji dyscyplinarnej, która rozstrzyga o wznowieniu.

Prośbę o wznowienie postępowania dyscyplinarego w myśl ust. 1 należy wnosić w ciągu 30 dni od dnia, w którym funkcjonarjusz, a w razie jego śmierci — osoby, wymienione w ustępie pierwszym — powzięły wiadomość o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

W razie dopuszczenia wznowienia postępowania dyscyplinarnego władza może wstrzymać wykonanie kary.

Wznowione postępowanie dyscyplinarne toczy się przed komisją dyscyplinarną I instancji, która w razie potrzeby może spowodować uzupełnienie, lub przeprowadzenie nowych dochodzeń, poczem przekazuje sprawę do rozprawy dyscyplinarnej.

Powołanemi do rozstrzygania o wznowieniu (ustęp 3) i przeprowadzenia wznowionego postępowania (ustęp 6) są komisje właściwe w myśl § 2 i 3 w chwili wniesienia prośby, względnie wniosku o wznowienie.

Jeżeli nauczyciela, na którego korzyść wznowione zostało postępowanie dyscyplinarne, uznano winnym ponownie, nie można orzec kary surowszej od nałożonej poprzednio.

O ile wskutek wznowienia postępowania dyscyplinarnego uwolniono nauczyciela, albo nałożono na niego łagodniejszą karę dyscyplinarną — Skarb Państwa obowiązany jest zwrócić mu, lub w razie jego śmierci, członkom jego rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia wdowiego, lub sierocego, to, co nauczyciel, lub wymienieni członkowie rodziny wskutek poprzedniego skazania stracili z dochodów służbowych lub zaopatrzenia.

Doręczenia, terminy.

§ 26. Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według rozporządzenia niniejszego, są ważne i powodują bieg terminów, o ile uskutecznione są do rąk własnych obwinionego, dorosłego domownika, bądź obrońcy, tudzież do rąk rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

O ile doręczenie nie może być dokonane do rąk obwinionego, dorosłego domownika lub obrońcy, to za doręczenie uważa się złożenie pisma u władzy służbowej obwinionego.

Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następnym po doręczeniu. Niedziela i dni świąteczne nie wstrzymują ani rozpoczęcia, ani biegu terminu. O ile koniec terminu przypada na niedzielę, lub dzień świąteczny, kończy się termin następnego dnia powszedniego.

Dzień nadania zażalenia i odwołania na pocztę uważa się za dzień ich wniesienia.

Zażalenia i odwołania wnosi się do tej komisji dyscyplinarnej, która wydała decyzję w I. instancji.

Przywrócenie terminu.

§ 27. W razie uchybienia terminu do wniesienia zażalenia lub odwołania — instancja odwoławcza może na prośbę obwinionego przywrócić termin, o ile obwiniony wykaże, że niezależne od jego woli i winy okoliczności nie pozwoliły mu dotrzymać terminu.

Prośbę o przywrócenie terminu z równoczesnem złożeniem odwołania lub zażalenia wnosić należy do właściwej komisji I. instancji, która przesyła ją z wnioskiem rzecznika dyscyplinarnego do komisji odwoławczej.

Koszty postępowania dyscyplinarnego.

§ 28. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi w razie uwolnienia obwinionego — Skarb Państwa, a w przypadku prawomocnego nałożenia kary dyscyplinarnej — skazany.

Wydatki w toku postępowania wykłada władza, przed którą toczy się postępowanie, a wydatki w postępowaniu przed komisją dyscyplinarną — władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna.

Do kosztów postępowania należą:

a) wydatki na doręczenie wezwań i innych pism,

b) należności świadków i biegłych,

c) koszty podróży i diety obrońcy.

Decyzję o obowiązku zwrotu kosztów postępowania i ich wysokości wydaje po uprawomocnieniu się orzeczenia skazującego władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna I. instancji.

Władza może w przypadkach wyjątkowych uwolnić skazanego w całości, lub w części od zwrotu kosztów, jeżeli uzna, że uiszczenie ich byłoby zbyt uciążliwe dla niego, lub najbliższej rodziny, będącej na jego utrzymaniu lub rozłożyć spłatę na raty.

Przeciwko decyzjom, wydanym w myśl ust. 4 i 5 przez władzę podlegającą bezpośrednio Ministrowi, przysługuje nauczycielowi prawo wniesienia zażalenia do Ministra.

Koszty postępowania dyscyplinarnego ulegają ściągnięciu w trybie administracyjnym.

Obwinionemu, którego uwolniono od winy i kary, zwrócić należy koszty podróży na rozprawę dyscyplinarną.

Rozdział III.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 29. W postępowaniu dyscyplinarnem winny być w uzupełnieniu postanowień niniejszego rozporządzenia analogicznie stosowane postanowienia, objęte kodeksem postępowania karnego (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 83, poz. 725) w art. 41 § 1 i 2, art. 42, art. 43, art. 44, art. 45 § 1, art. 46, art. 59, art. 92, art. 98 — 99, art. 101, art. 103 — 104, art. 106 — 107, art. 108, art. 110 — 114, art. 116, art. 117 § 2, art. 124 — 126, art. 132, art. 134 — 138, art. 140, art. 304 — 308, art. 310 — 311, art. 315, art. 330, art. 331 § 1, art. 336 — 338, art. 342, art. 348 — 353, art. 359, art. 361 — 363, art. 364 § 1, art. 365 — 366, art. 373 — 374, art. 376, art. 379, art. 497, art. 499, art. 500 pkt. a) i b), art. 501 pkt. a), b), d), art. 588 § 1, 2, 3, 4, oraz art. 141 z tą zmianą, że do biegłych i tłumaczów winny być stosowane w miejsce postanowień, wymienionych w § 1 tegoż artykułu, postanowienia artykułów 98, 107, 116 i 117 § 2.

§ 30. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia [1]).

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister W. R. i O. P.: *J. Jędrzejewicz.*

Organizacja szkół.

Szkoły ćwiczeń.

Otwarcie nowych klas szkół ćwiczeń przy państwowych seminarjach naucz.

Nr. I. K. N. 14205/33. Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 16-go maja 1933 r. Nr. II. S. 4099/33 zezwoliło na otwarcie od roku szkolnego 1933/34 w szkołach ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich następujących klas: 1) Lwów, seminarjum męskie — klasa VI (szósta); 2) Krosno — klasa V (piąta) jako rozwojowa; 3) Stanisławów, seminarjum męskie — klasa VI (szósta); 4) Stanisławów, żeńskie — klasa VI (szósta); 5) Przemyśl, I żeńskie — klasa VI (szósta); 6) Sokal, męskie — klasa VI (szósta) — o ile liczba kandydatów do tych klas dosięgnie 40 (czterdzieści).

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 15 kwietnia 1933 Nr. BP. 13051/33 zamianował p. Stanisława Piechotę, praktykanta rachunkowego w Kuratorjum O. S. Lw., prowizorycznym urzędnikiem w X. st. sł. w Kuratorjum O. S. Lw.

---

[1]) 13 kwietnia 1933 r.

Inspektoraty.

P. Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 6 kwietnia 1933 Nr. BP. 313/33 przeniósł p. Michała Sokołowskiego, inspektora szkolnego w Samborze, w stan spoczynku.

Szkoły średnie ogólno-kształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe i powszechne.

M i a n o w a n i:

Bik Bazyli, nauczycielem gimnazjum II w Jarosławiu.

Diduszko Jan, kierownikiem 7-klasowej szkoły męskiej w Rawie Ruskiej; Dumanowski Włodzimierz, kierownikiem 6-klasowej szkoły w Kociubińcach (Kopyczyńce).

Grochal Andrzej, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Pomoniętach (Rohatyn).

Haik Bronisław, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Łomnie (Turka); Horbowski Bolesław, kierownikiem 5-klasowej szkoły w Krzeczowicach (Przeworsk); Horbowy Jan, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Dydiatynie (Rohatyn).

Jela Leopold, kierownikiem 7-klasowej szkoły w Knihyniczach (Rohatyn).

Kossowski Adam, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Kamionce Małej (Kołomyja); Kostyszynowa Ludwika, kierowniczką 2-klasowej szkoły w Herbutowie (Rohatyn); Krzyżanowska Anna, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Żurowie (Rohatyn); Krzyżanowska Kazimiera, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Hrehorowie (Rohatyn); Kuliński Stanisław, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Kołokolinie (Rohatyn); Kułakowski Stanisław, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Bieńkowcach (Rohatyn); Kużylowa Olimpja, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Pobużanach Wsi (Kamionka Strum.).

Mykietyn Mykita, kierownikiem 5-klasowej szkoły w Dzieduszycach Wielkich (Stryj).

Onyszkiewiczówna Aniela, kierowniczką 2-klasowej szkoły w Brzeźcu (Rudki).

Przetacznik Tomasz, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Milczycach (Rudki).

Rydzówna Bronisława, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Krzywczy (Przemyśl).

Świerzawska Władysława, kierowniczką 2-klasowej szkoły w Kleszczowie (Rohatyn).

Ks. dr. Thullie Kazimierz, profesor gimnazjum VIII we Lwowie w stanie nieczynnym, powołany zpowrotem do służby czynnej.

Inż. Włodecki Franciszek, p. o. kierownika szkoły rolniczej w Mokrzyszowie (Tarnobrzeg).

Zdunek Henryk, kierownikiem 5-klasowej szkoły w Lipicy Górnej (Rohatyn).

P r z e n i e s i e n i.

Inż. Bachowski Antoni, kierownik szkoły rolniczej w Bereźnicy, do szkoły rolniczej w Kołpinie, tudzież powołany do pracy instruktorskiej w Kuratorjum O. S. Brzeskiego i na stanowisko p. o. okręgowego wizytatora szkół rolniczych w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Brzeskiego.

Biegański Jan, kierownik 2-klasowej szkoły w Kochłowie, do 2-klasowej szkoły w Żnibrodach (Buczacz).

Chominowa Anastazja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Zdołbunowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej w Kamionce Strum.

Glińska Olga, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Korniczu (Kołomyja), do 7-klasowej szkoły im. M. Konopnickiej w Kołomyi; Greczek Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Jaryczowie Nowym (Lwów), do 2-klasowej szkoły w Żyrawce (Lwów).

Jaworski Michał, nauczyciel gimnazjum VI we Lwowie, do gimnazjum I we Lwowie.

Krzysikowa Cecylja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Zmiennicy (Brzozów), do 7-klasowej szkoły Nr. 1 w Szczebrzeszynie (Zamość).

Lercher Antoni, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Załoźcach (Zborów), do 7-klasowej szkoły w Zborowie.

Łaban Stefan, kierownik 4-klasowej szkoły w Skałacie Starym (Skałat), do 4-klasowej szkoły w Berezowicy (Wielkiej (Tarnopol); Inż. Łysak Jan, nauczyciel szkoły rolniczej w Dobryszycach (Radomsko), do szkoły rolniczej w Bereźnicy (Stryj); Łysakowa Janina, nauczycielka szkoły rolniczej w Dobryszycach (Radomsko), do szkoły rolniczej w Bereźnicy (Stryj).

Mach Antoni, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Helenkowie (Brzeżany), do 7-klasowej szkoły w Narajowie - Mieście (Brzeżany).

Piechociński Stanisław, nauczyciel szkoły męskiej im. ks. Ficka w Wielkich Piekarach (Świętochłowice), do 7-klasowej szkoły Nr. 60 we Lwowie.

Reitman Aron, nauczyciel religji mojżeszowej 7-klasowej szkoły w Haliczu (Stanisławów), do 7-klasowej szkoły im. św. Alojzego w Stanisławowie.

Schütter Wiktor, instruktor Państ. Szkoły Kołodziejsko-Kowalskiej w Kamionce Strumiłowej, do Państw. Szkoły Kołodziejsko-Kowalskiej w Grzymałowie, Stocka Joanna, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Nawozie (Zamość), do 2-klasowej szkoły w Zmiennicy (Brzozów).

Tabaczkowa Ewelina, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Woli Wysockiej (Żółkiew), do 7-klasowej szkoły w Knihiniczach (Rohatyn); Trzcińska Domicela, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej w Winnikach (Lwów), do 7-klasowej szkoły Nr. 48 we Lwowie (Sygniówka).

Wojtowiczowa Anna, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Domaradzu „Górze" (Brzozów), do 3-klasowej szkoły w Domaradzu Miasteczku (Brzozów).

Zaszkiewiczówna Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Knihyniczach (Rohatyn), do 3-klasowej szkoły w Woli Wysockiej (Żółkiew); Zuchorski Rudolf, kierownik 2-klasowej szkoły w Łuce Małej (Skałat), do 2-klasowej szkoły w Bajkowcach (Tarnopol).

Spensjonowani.

Abrysowska Ksenia, nauczycielka szkoły w Bolechowie (Dolina). Adrjanowiczowa Olga, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. kr. W. Jagiełły we Lwowie.

Bachulski Marjan, nauczyciel szkoły im. św. St. Kostki w Przemyślu; Barącz Jan, profesor I gimnazjum w Przemyślu; Bernat Józef, kierownik 3-klasowej szkoły w Białobożnicy (Czortków); Burkiewicz August, kierownik 2-klasowej szkoły w Kozówce (Brzeżany).

Chilewska Władysława, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Orzechowskiego w Tarnopolu; Czerkawska Stefanja, nauczycielka szkoły w Sokołowie (Kolbuszowa).

Dziuba Franciszek, kierownik 2-klasowej szkoły w Podhajczykach (Trembowla).

Ks. Fedorowicz Stanisław, profesor II gimnazjum w Jarosławiu; Fenikowa Karolina, nauczycielka szkoły żeńskiej w Rudkach.

Horodyski Jan, kierownik szkoły w Siemakowcach (Kołomyja).

Janiszewska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. T. Czackiego w Stanisławowie; Juchnowicz Juljan, profesor gimnazjum w Żółkwi; Juchowska Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Ostrogskiej w Jarosławiu.

Kaliszczak Karol, profesor gimnazjum VII we Lwowie; Kamiński Tadeusz, kierownik 7-klasowej szkoły im. Kr. W. Jagiełły we Lwowie; Koczyrkiewicz Jan, nauczyciel szkoły w Nehrybce (Przemyśl); Kozak Jan, kierownik szkoły w Jaksmanicach (Przemyśl); Kudelski Karol, instruktor szkoły przemysłu drzewnego w Kołomyi.

Liniewski Władysław, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Budyłowie (Brzeżany).

Mańczukowska Marja, nauczycielka szkoły w Niżankowicach (Przemyśl); Michalewicz Zofja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Dołhej Wojniłowskiej (Kałusz); Muszowa Józefa, nauczycielka szkoły w Handzlówce (Łańcut).

Narożniak Włodzimierz, kierownik szkoły w Juseptyczach (Żydaczów); Noga Stanisław, kierownik szkoły w Rakszawie (Łańcut).

Rasiówna Marja, nauczycielka szkoły w Jarosławiu.

Sawicka Marja nauczycielka szkoły im. A. Mickiewicza w Przemyślu; Sielański Wiktor, kierownik 7-klasowej szkoły im. św. M. Magdaleny we Lwowie; Sikorska Marja, nauczycielka szkoły w Brodach; Skorupski Mikołaj, nauczyciel szkoły w Brykuli Nowej (Trembowla); Sokołowski Bronisław, kierownik 2-klasowej szkoły w Poturzycy (Sokal); Stefanicka Karolina, nauczycielka szkoły w Medyce (Przemyśl); Szutowicz Wilhelm, nauczyciel szkoły w Tamanowicach (Mościska).

Trojnarowa Stanisława, nauczycielka szkoły żeńskiej w Trembowli; Tylawska Aniela, nauczycielka seminarjum żeńskiego w Jaworowie.

Ks. Urba Marjan, profesor I gimnazjum w Tarnopolu.

Wyżykowski Jan, profesor III gimnazjum, przydzielony do szkoły powsz. w Stanisławowie.

Zalewski Marcin, kierownik 7-klasowej szkoły męskiej w Gródku Jagiell.; Zubrzycka Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Orzeszkowej w Tarnopolu.

Zmarli.

Łodzińska Kazimiera, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Truchanowie (Stryj), zmarła dnia 23 kwietnia 1933 r. w 35 roku życia, a w 1-szym roku służby nauczycielskiej.

Makuchowa Zofja, nauczycielka szkoły w Hucisku Jawornickiem (Przeworsk), zmarła dnia 1 kwietnia 1933 r., w 37 roku życia, a w 13 roku służby nauczycielskiej.

Tarsowa Eugenja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Budyłowie (Śniatyn), zmarła dnia 17 kwietnia 1933 r.

Dr. Frankiewicz Czesław, dyrektor gimnazjum im. K. Ujejskiego w Kamionce Strumiłłowej, zmarł dnia 12 kwietnia 1933 r.

Ś. p. Ks. Dr. Józef Paluch.

Dnia 16 kwietnia b. r. zmarł Ks. Dr. Józef Paluch, profesor katecheta Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego im. St. Sobińskiego we Lwowie.

Zeszedł z tego świata w pełni sił i zapału, gdy snuł plany dalszej tak owocnej pracy.

Zmarły urodził się dnia 21 listopada 1885 r. w Boryczówce (pow. Trembowla). Jako syn ludu do końca zachował umiłowanie wsi i ludu polskiego, z niego wynosi On siłę fizyczną i moralną, energję i tę wytrwałość która nie pozwalała mu odstąpić od raz powziętego celu.

Ukończywszy szkołę powszechną we wsi rodzinnej i w Trembowli, a gimnazjum tamże i w gimnazjum III we Lwowie, wstąpił na studja teologiczne we Lwowie. Po dwu latach przeniósł się do Insbrucka i tam uzyskał stopień naukowy Teologji. Podczas tych studjów ustala się w Nim głęboka wiara, która daje Mu zapał do pracy i każe Mu iść przez życie śmiało, bez kompromisów, drogą obowiązku i prawdy.

Jako młody wikarjusz pracuje w Brzozdowcach, a kilka miesięcy potem otrzymuje zarząd parafji w Chodorowie podczas inwazji rosyjskiej. Dalszym etapem jego pracy duszpasterskiej jest wikarjat w kościele św. Elżbiety we Lwowie, gdzie pracuje lat sześć. W tym czasie zdobywa sobie pełnię miłości, uznania i czci parafjan, odwzajemniając się im z całego serca, — serca pełnego miłości bliźniego.

Równocześnie rozpoczyna działalność katechety, której oddał się z upodobaniem, prowadząc młodzież na drogę cnoty i prawości, wychowując ją na szczerych, prawdziwych obywateli Polski.

Pracuje jako zastępca nauczyciela religji w gimn. IV. we Lwowie, później od r. 1919 tamże jako rzeczywisty nauczyciel, a w r. 1921 zostaje profesorem-katechetą Naucz. Seminarjum Męskiego we Lwowie, wychowując z ogromnym zapałem i oddaniem ludzi, którzy później mieli nieść oświatę jego ukochanemu ludowi polskiemu.

W r. 1918 stanął śp. Zmarły jako kapelan w szeregach obrońców polskości Lwowa, za co ozdobiony został „Krzyżem Obrony Lwowa“. A potem oddał się cały działalności pedagogicznej, lecz nie zaniedbywał przytem działalności społecznej. W Białym Sztandarze, Czytelni Katolickiej, Domu Katolickim brał żywy udział w kształceniu życia tych organizacyj.

Śp. Zmarły był wybitną indywidualnością. Z całego jego życia, z każdego kroku biła jakaś siła duchowa, widna w każdym czynie. Postępował śmiało i prosto, hołdując tylko prawdzie w każdym przejawie życia. Całe Jego życie — to ciężka i oporna praca dla postawionych sobie ideałów moralnych, narodowych i społecznych.

Zgon Jego dotknął też głęboko Grono Nauczycielskie i uczniów Państw. Seminarjum Naucz. Męsk. we Lwowie.

Cześć Jego pamięci!

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Bóbrka**	Strzeliska Nowe	7-kl.	koeduk.	—	pol.-r.	—	1 ha 24 a	
1	**Mościska**	Buchowice	3	„	—	„	2 ubik.	2·5 mg	Konkurs 6-ty
2	„	Makuniów	2 „	„	—	ruski	2 „	2·5 „	Konkurs 6-ty
3	„	Nikłowice	3 „	„	—	polski	2 „	—	Konkurs 2-gi
4	„	Trzcieniec	4 „	„	—	„	2 „	—	Konkurs 3-ci
5	„	Wołczyszczowice	3 „	„	—	pol.-r.	2 „	—	Konkurs 6-ty
1	**Rohatyn**	Czerniów	3 „	„	—	„	—	89·38 a	Konkurs 2-gi
2	„	Bołszowce	7 „	„	—	polski	4 „	0·58ha	Konkurs 3-ci
3	„	Firlejów	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	Konkurs 2-gi
4	„	Tenetniki	2 „	„	—	„	3 „	74 a	Konkurs 2-gi
1	**Sokal**	Sokal	7 „	żeńska	im. Marji Konopnickiej	polski	—	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
2	„	Torki	2 „	koed.	—	pol.-r.	3 „	0·2 ha	
3	„	Poturzyca	2 „	„	—	„	4 „	0·4 „	
4	„	Liski	2 „	„	—	„	3 „	0·4 „	
5	„	Poździmierz	2 „	„	—	„	3 „	0·8 „	
6	„	Komarów	2 „	„	—	„	4 „	1·2 „	
7	„	Sulimów	2 „	„	—	polski	3 „	0·6 „	
1	**Stryj**	Bratkowce	4 „	„	—	pol.-r.	3 „	1/2 mg	
2	„	Hurnie	6 „	„	—	„	3 „	2 „	
3	„	Kawsko	4 „	„	—	„	3 „	3/4 „	
4	„	Koziowa	2 „	„	—	„	3 „	—	
5	„	Podhorodce	4 „	„	—	„	3 „	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
6	**Stryj**	Rozhurcze	3 kl.	koeduk.	—	pol.-r.	3 ubik.	2 mg	
7	„	Siechów	5 „	„	—	ruski	„	½ mg	
8	„	Żulin	4 „	„	—	pol.-r.	„	1 mg	
1	**Turka**	Wołcze	3 „	„	—	„	„	28 a	Konkurs 3-ci

Podania o posady objęte powyższym konkursem, należy wnosić drogą służbową w terminie do końca sierpnia 1933 r.

Ogłoszenia.

Bibljoteka i zbiory Ogniska Geografji.

Nr. II. 12180/33. Kuratorjum O. S. Lw. zawiadamia niniejszem, że bibljoteka i zbiory Ogniska Geografji w Państwowem Gimnazjum Żeńskiem im. Król. Jadwigi we Lwowie (ul. Potockiego L. 45) są do dyspozycji nauczycieli od dnia 16-go maja br. każdej środy i soboty od godz. 16 do 17.

Zechcą Dyrekcje (Kierownictwa) zachęcić nauczycieli geografji do korzystania z bibljoteki i zbiorów Ogniska.

Pomoc lekarska.

Uznanie szpitali wojskowych za zakłady dla leczenia funkc. państ.

Nr. O. 14181/33. Na podstawie § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22-go marca 1932 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 254) uznało Ministerstwo Opieki Społecznej zarządzeniem z dnia 13-go kwietnia 1933 Nr. Z. O. 30/a/46/3 wszystkie szpitale i sanatorja wojskowe na terenie Rzeczypospolitej, które przyjmują na leczenie osoby cywilne, za uprawnione do przyjmowania na leczenie funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin na koszt Skarbu Państwa.

Umieszczanie chorych funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin w powyższych zakładach leczniczych winno odbywać się zgodnie z przepisami §§ 7, 8, 9 i 10 wymienionego rozporządzenia.

Co do wolnego miejsca i innych warunków przyjęcia chorego obowiązani są chorzy, względnie ich rodziny, uprzednio porozumiewać się z zarządem tego zakładu, do którego lekarz powiatowy wydał kartę skierowania.

P. o. Naczelnika Wydziału: *R. Koestlich.* (—)

Wynik zbiórki na fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą.

Zarządzona okólnikiem Nr. 2 z dnia 4 stycznia 1933 r. (0.23423/32) akcja zbiórki na „Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą“ dała następujące wyniki:

Rady szkolne powiatowe	10.751 zł 28 gr
Dyrekcje państw. gimnazjów	2.479 zł 10 gr
„ prywatnych gimnazjów	1.473 zł 80 zł
„ państw. zakładów kszt. naucz.	522 zł 53 gr
„ prywatn. zakładów kszt. naucz.	534 zł 44 gr
„ państw. szkół zawodowych	221 zł 32 gr
Z list nadesłanych wprost do Kurat. O. S. Lw.	64 zł 62 gr
Urzędnicy Kuratorjum O. S. Lw.	41 zł 40 gr
Razem	16.088 zł 49 gr

Rysunki mebli szkolnych.

Nr. III. 12252/33. Ministerstwo W. R. i O. P., chcąc ułatwić szkołom przemysłowym i rzemieślniczym, posiadającym warsztaty stolarskie, nawiązanie kontaktu handlowego z wszystkiemi innemi szkołami powszechnemi i średniemi okręgu szkolnego, przesłało za pośrednictwem Kuratorjum państwowym szkołom przemysłu drzewnego w Jaworowie, w Kołomyi, w Stanisławowie, Szkole Przemysłu Drzewnego w Brzeżanach, tudzież Szkolnym Warsztatom Stolarskim Braci Albertynów w Przemyślu po jednym komplecie odbitek rysunków znormalizowanych mebli szkolnych dla gimnazjów i szkół powszechnych.

Zainteresowani winni się pisemnie, lub osobiście zwracać do powyższych szkół.

Za Nacz. Wydz.: *Dr. K. Zagajewski.* Okr. wizytator szkół.

Instytut Administracyjno Gospodarczy w Krakowie.

Nr. O. 12277/33. Na prośbę dyrekcji Instytutu Administracyjno-Gospodarczego w Krakowie (ul. Kapucyńska 2) Kuratorjum O. S. Lw. podaje informacje, dotyczące organizacji, ustroju Instytutu, warunków przyjęcia i uprawnień, na które należy zwrócić uwagę młodzieży.

1. Organizacja i ustrój Instytutu. Instytut jest 2-letni i obejmuje specjalizację na poszczególnych czterech wydziałach:

a) administracyjnym — z zakresu administracji państwowej i samorządowej,

b) kolejowym — z zakresu służby ruchowo-handlowej,

c) pocztowym — z zakresu służby pocztowej,

d) handlowym — z zakresu pracy w przedsiębiorstwach ogólno-handlowych, przemysłowych, bankowych, instytucjach ubezp. spółdz., ekspedycyjnych, a przedewszystkiem przygotowuje praktycznie wyszkolonych akwizytorów, komiwojażerów i przedstawicieli handlowych.

2. Warunki przyjęcia. Do Instytutu przyjmuje się młodzież męską i żeńską. Na pierwszy rok mają prawo wstępu:

1) absolwenci trzechletnich średnich szkół handlowych,

2) osoby, posiadające wykształcenie uznane za równoznaczne,

3) osoby, które ukończyły 6 klas gimnazjum lub 3 kursy seminarjów nauczycielskich i szkół przemysłowych.

Na drugi rok Instytutu mogą być przyjmowani absolwenci czteroletnich szkół handlowych, seminarjów nauczycielskich i gimnazjów wszelkich typów pod warunkiem złożenia egzaminów uzupełniających z tych przedmiotów, które są objęte programem nauki na pierwszym roku Instytutu, a które nie były objęte planem nauki poprzednich studjów.

3. Uprawnienia: 1) pierwszeństwo przy ubieganiu się o posady w odnośnych resortach administracji państwowej,

2) prawo do stanowisk urzędników II kategorji w państw. służbie cywilnej,

3) do odroczenia i skróconej służby wojskowej,

4) do korzystania z ulg taryfowych na kolejach,

5) do korzystania ze zwrotu opłat za dzieci funkcj. państw. i wojsk.

6) absolwenci wydziału handlowego mają na mocy art. 45 ust. 2 a ustawy o ustroju szkolnictwa z r. 1932 uprawnienie do nauczania przedmiotów zawodowych w szkołach zawodowych stopnia niższego.

Książki, Czasopisma.

Gawędy i przemówienia harcerskie.

Staraniem redakcji „Na tropie“ ukazały się w druku Gawędy i Przemówienia Harcerskie, Przewodniczącego Związku Harcerstwa Polskiego, dr. Michała Grażyńskiego. Ten zbiór gawęd i przemówień przedstawia w jasnem świetle szereg zasadniczych zagadnień życia harcerskiego, oraz ujmuje z harcerskiego punktu widzenia wiele spraw aktualnych. Książka ta, zaopatrzona w portret dr. Grażyńskiego i przedmowę, dzieli się na cztery części: I. Harcerstwo na drodze rozwoju, II. Idea współżycia międzynarodowego, III. Harcerstwo polskie zagranicą, IV. Na marginesie bieżącego życia.

Gawędy i Przemówienia Harcerskie dr. M. Grażyńskiego są do nabycia w cenie 2 zł w administracji „Na Tropie“, Katowice, ul. Szafranka, Konto P. K. O. 305.330.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być regulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 30.009 — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka 1. 4.

Odbito w drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3.